

Tähtvere vallas Vorbuse külas asuva Vorbusemäe puhkeala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine

KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE PROGRAMM (27.09.2015. a)

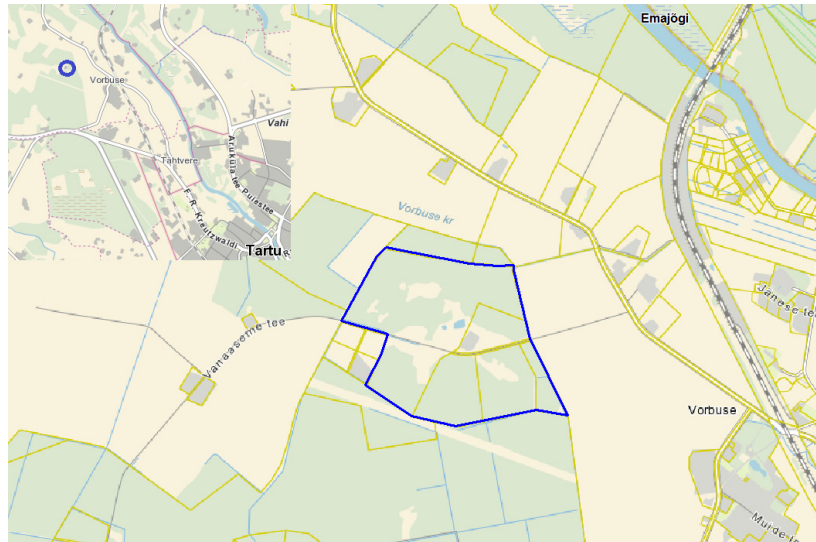
Keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programm on dokument, milles kirjeldatakse kavandatavat tegevust, määratakse ära selle tegevusega kaasnev võimalik keskkonnamõju ning pannakse paika KSH aruande eelnõu eeldatav sisu ja ulatus. Samuti kirjeldatakse KSH metoodikat, tegevust ja ajakava. Keskkonnamõju strateegilise hindamise programm on alusdokumendiks KSH läbiviimisel ja aruande eelnõu koostamisel.

1. KSH objekt ja ümbrus

KSH objektiks on Tartumaal Tähtvere vallas Vorbuse külas asuva Vorbusemäe puhkeala detailplaneering (DP), joonis 1.1. DP ala moodustub kuuest kinnistust: Ida-Vorbusemäe, Lääne-Vorbusemäe, Kõrgemäe, Liivaugu, Laeva metskond 96 ning Vanaaseme kohalik tee nr 8310030 (tabel 1.1). Planeeritava maa-ala kogupindala on ligikaudu 46 ha ning tegemist on maatulundus- ja transpordimaaga. Planeeringu koostamise korraldajaks ja põhitellijaks on Tähtvere Vallavalitsus.

Tabel 1.1. Ülevaade detailplaneeringuga hõlmatud maaüksustest (Maa-amet, 2015).

Aadress	Katastriüksus	Sihtotstarve	Pindala, sh ehitiste ala	Olemasoleva olukorra lühiiseloostus
Ida-Vorbusemäe	83101:001:0286	100 % maatulundusmaa	6,39 ha	Valdavas osas metsamaa, kirdenurgas istutatud mets
Lääne-Vorbusemäe	83101:001:0287	100 % maatulundusmaa	6,39 ha	Valdavas osas metsamaa, vaatetorni jäänused, künklik maastik
Kõrgemäe	83101:001:0082	100 % maatulundusmaa	3,84 ha, sh ehitiste all 222 m ²	Põhjaosas istutatud kuusik, lõunaosas põllumaa. Kinnistul vana talukoht.
Liivaugu	83101:001:0240	100 % maatulundusmaa	26,6 ha	2/3 metsamaa, idaosas istutatud mets, ülejäänud aladel nii sega- kui männimets ja soine ala. Maastik on künklik (kõrguste vahe kuni 6 m), kuna varasemalt on alalt liiva kaevandatud. Lõunaosas paikneb suletud prügila.
Laeva metskond 96	83101:001:0302	100 % maatulundusmaa	2,17 ha	Lõunaosas looduslik mets, põhjaosas istutatud kuusik.
Vanaaseme kohalik tee nr 8310030	83101:001:0084	100 % transpordimaa	0,34 ha	Kruusakattega tee
KOKKU			45,72 ha	

Joonis 1.1. DP ala paiknemine piirkonnas (sinine ring), DP ala piir (sinine joon), alus: Maa-amet, 2015.

Planeeringu koostamise eesmärgiks on maa-alale avalikult kasutatavate puhke- ja sportimisvõimaluste loomine kombineerituna äri- ja tootmistevõimega: mitmekülgset tegevust võimaldavate puhke- ja spordirajatiste (sh tehisveekogude) ja maa avalikku kasutust toetavate teenindushoonete kavandamine, samuti ehitiste ehitusõiguse määramine, määeraldise kaevandamisloa tingimuste määramine ja vastavate katastriüksuste sihtotstarvete muutmine. Vorbusemäe puhkeala DP-ga tehakse ettepanek muuta Tähtvere valla üldplaneeringut Vorbusemäe puhkealale lubatud krundi kasutuse sihtotstarvete (karjääri, põllumajandusliku tootmisehitise, üksikelamu maa) osas ja määrata maakasutuse juhtotstarbe, virgestusmaa, osakaal planeeritaval alal. Samuti kavandatakse Liivaaugu kinnistu maatulundusliku maakasutuse muutmist mäetööstuse maaks kuni maavaravaru ammendamiseni. Vastav taotlus tuleneb asjaolust, et Vorbuse kohaliku tähtsusega liivamaardla on maardlana (aktiivse tarbevaruna) arvele võetud pärast Tähtvere valla üldplaneeringu (2006) kehtestamist.

DP ja selle KSH algatati Tähtvere Vallavolikogu 20.06.2014. a otsusega nr 1-2/16 (programmi lisa 1). Vorbusemäe puhkealale kavandatavad tegevused ei kuulu KeHJS (*Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus*; käesoleval juhul rakendub kuni 30.06.2015. a kehtinud redaktsioon (kohaldub ülemineku säte kuni 01.07.2018. a)) § 6 lg 1 nimetatute hulka, ent on KeHJS § 6 lg 2 loetletud tegevused - plaanitav puhke-, spordi- ja virgestusalade rajamine; vee erikasutus; maavaravaru kaevandamine; kalamajandus. Vorbusemäe detailplaneeringule koostati KSH eelhinnang, milles tulemusel soovitas ekspert kohalikule omavalitsusele pigem KSH protsessi teostamist. KSH läbiviimine Vorbusemäe puhkeala DP-le toimub vajadusest leida keskkonda oluliselt kahjustamata parimad võimalused maakondliku tähtsusega puhke-eeldustega ala ruumiliseks arenguks ja valida planeeringulahenduse võimalikest variantidest sobivaim. DP ja KSH algatamise teade ilmus väljaandes „Ametlikud Teadaanded“ 26.06.2014. a ning ajalehes „Postimees“ 30.06.2014. a.

Planeeringuala läbib Vanaaseme kohalik kruusakattega tee (nr 8310030), mis on Tähtvere valla valduses. Kõrgemäe kinnistul asub vana talukoht lagunenu hoonetega, majade lähiümbrusesse on ladustatud prügi. Ülejäänud kinnistutel hoonestust ei paikne. Liivaaugu kinnistult on aastakümneid tagasi liiva võetud, mis on tänaseks päevaks pärandiks jätnud ebatasase ilmega maastiku. Käesoleval ajal paikneb kinnistul kohaliku tähtsusega aktiivse tarbevaruga Vorbuse liivamaardla. Liivaaugu kinnistu lõunaosas asus 1980. aastatel prügila,

mis suleti Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regiooni 16.06.2014 kirjas nr JT 6-8/14/13256-2 esitatud andmeil leevendavate nõuete alusel 1997. aastal. Prügila rajati ammendatud liivavõtukohta ehitus- ja olmejäätmete ladestamiseks (allikas: AS Tartu Agro, 2015). Lääne-Vorusemäe kinnistul paikneb Tapu geodeetiline märk (19716).

Planeeringualast 750 m kaugusel idas on raudtee, Voruse-Kardla kõrvalmaantee nr 22102 jääb 400 m kaugusele itta ning Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa põhimaantee nr 2 1,2 km kaugusele lõunasse. DP ala põhjapiiril kulgeb elektri õhuliin kaitsevööndiga 10 m mõlemale poole liini telge, lõunapiiril Vanaaseme-Pärna L3511-L3512 TAR õhuliin kaitsevööndiga 25 m mõlemale poole telge ning 35 kV õhuliin 10 m kaitsevööndiga. Planeeringuala kaguosa on kuivendatud ning ühendatud Tiksoja maaparandussüsteemi (2102360010580). DP ala läänepiiril kulgeb Hiiemetsa eesvool (pikkus 1,3 km). Põhjapiirist 100 m kaugusel asuv Voruse kraav on maaparandussüsteemi Voruse-Vanaaseme eesvooluks (veekogu kood 1044100; pikkus 0,65 km). Idapiiril voolab 1,46 km pikkune Voruse-Keskuse eesvool. Kõik nimetatud eesvoolud on alla 10 km² valgalaga ning veekaitsevööndiga 1 m ning ehituskeeluvööndiga 25 m mõlemale poole kallast. Tähtvere valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava 2009-2020 kohaselt ühisveevärki ega -kanalisatsiooni paikkonnas ei ole.

Planeeringuala kuulub Ugandi lavamaa maastikurajooni, jäädes absoluutkõrguselt vahemikku 40,5...58 m üle merepinna. Planeeringuala kõrgeim koht paikneb Lääne-Vorusemäe kinnistul Tapu geodeetilise punkti lähistel. Kuna Liivaaugu kinnistult on liiva ka varem võetud, siis katab ala gleistunud paljandpinnas (Ppg). Ümber maardla levivad nõrgalt leetunud mullad (LkI), planeeringuala kaguosas ka rähkmullad (K) ja leostunud mullad (Ko). DP ala servaaladel ning põhjaosas levivad ka leostunud gleimullad (Go) ja õhukesed madalsoomullad (M^{''}).

Voruse liivakarjääri kaevandamisloa taotluse (2012) põhjal on maardla piirkonnas keskmine veetase absoluutkõrgusel 42,1 m. OÜ Eesti Geoloogiakeskus poolt 2001. aastal koostatud „Eesti põhjaveekaitstuse kaardi, 1:400 000“ kohaselt ning Tähtvere valla andmetel on planeeringualal põhjavesi (st maapinnalt esimene aluspõhjaline veekompleks) nõrgalt kaitstud. Põhjavesi levib poorsetes kivimites. *Esialgse Eesti radooniriski levilate kaardi, 1:500 000*“ (OÜ Eesti Geoloogiakeskus, 2004) põhjal on tegemist normaalse radooniriskiga alaga.

EELISE (Eesti Looduse Infosüsteem – Keskkonnaagentuur, 07.04.2015. a) andmeil jääb planeeringuala lähedusesse (ca 900 m kaugusele) Voruse väike-konnakotka püsielupaik (KLO3001490). Täpseid andmeid kaitsealuse liigi kohta siinkohal ei avalikustata. Planeeringualal kasvavad mitmed III kategooria kaitsealused taimeliigid: kahkjaspunane sõrmkäpp, (*Dactylorhiza incarnata*, kaitsealuse liigi leiukoht, KLO9320785); soo-neiuvaip, (*Epipactis palustris*, kaitsealuse liigi leiukoht, KLO9320865); laialehine neiuvaip, (*Epipactis helleborine*, kaitsealuse liigi 3 leiukohta, KLO0320855, KLO9320851, KLO9320856); suur käopõll, (*Listera ovata*, kaitsealuse liigi leiukoht, KLO9320979) ning pruunikas pesajuur (*Neottia nidus-avis*, kaitsealuse liigi leiukoht, KLO9321041). Lähim Natura 2000 ala, so Kärevere linnu- ja loodusala (EE0080371), paikneb planeeringualast ca 3 km kaugusel läänes.

Tähtvere üldplaneeringu (2006) alusel on planeeringuala sihtotstarbeks määratud valdavas osas kavandatav puhke- ja virgestusmaa, vähesel osal (Laeva metskond 96 kinnistu ning Ida-Vorusemäe ja Lääne-Vorusemäe kinnistu lõunaosa) maatulundusmaa. Suur osa

planeeringualast (va Kõrgemäe kinnistu lõunaserv) jääb rohevõrgustiku tuumalale. Tartu maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“ (2006) ja Tähtvere valla üldplaneeringu (2006) alusel asub planeeringuala maakondliku tähtsusega Kardla-Vorbuse väärtuslikul maastikul.

Pärandkultuuri objektidest paikneb DP alal Vanaaseme vaatetorni asukoht, millest säilinud on vundamendi kraav ja kõdunenud puitkarkassi jäänuseid. Tegemist oli nõukogudeaegse rajatisega. Samuti kuulub pärandkultuuri registrisse pindobjektina Liivaaugu karjäär, mille asemel oli vanasti kõrgendik (mida kutsuti Kõrgemäeks), mis paiknes tollal mõlemal pool Vanaaseme teed. 300 m kaugusele kirdesse jääb arheoloogiamälestisena kaitse all olev kalmistu „Kabelimägi“ (reg nr 13016), 1,1 km kaugusele kirdesse Vorbuse külas paiknev asulakoht.

Planeeringuala külgneb läänesuunal Haldja tee nelja elamumaa sihtotstarbega krundiga (DP kehtestatud 08.11.2007. a), millel ühel paikneb ka elamu koos abihoonega. Elamu jääb Vorbuse liivamaardlast 190 m kaugusele lõunasse. Vastavaid kinnistuid varustab ja varustaks tulevikus tarbeveega puurkaev (Keskkonnaregistri registrikood PRK0023463). Lisaks paikneb Haldja tee 2 ja 4 maaüksustel ka väike tiik.

2. Detailplaneeringu ja selle reaalsete alternatiivide lühikirjeldus

KSH läbiviija näeb olemasoleva olukorra ja kavandatava tegevuse alusel kahte reaalselt alternatiivi (alternatiiv I ja null-alternatiiv), mida on kirjeldatud allpool. Alternatiivide väljatöötamisel arvestati DP ja KSH algatamisotsust, olemasolevaid projekteerimisnorme, õigusakte, kavandatavale alale teostatud eelhinnangut ning piirkonna keskkonna- ja sotsiaal-majanduslikke tingimusi. KSH protsessi käigus võib lisanduda veel reaalseid alternatiivseid võimalusi või nende alamvariante (nt mahud ja/või tehnilised lahendused). Oluliste mahuliste vms erinevuste tekkimisel kaalutakse ka täiendavate tegevusalternatiivide või -variantide hindamist.

Alternatiiv I – avalikult kasutatavate puhke- ja sportimisvõimaluste loomine kombineerituna äri- ja tootmistevõimega (DP eskiislahendus on esitatud programmi lisas 2). Detailplaneeringu elluviimine tähendab pikemas perspektiivis maa-ala kasutamist puhkemajanduslikul otstarbel koos äri- ja tootmisega. Siiski rakendub visioon täiel määral pärast seda, mil on ammendatud Liivaaugu kinnistul asuv Vorbuse kohaliku tähtsusega liivakarjäär. Taotletav mäeeraldis asub vahetult Vanaaseme tee ääres, jäädes 5 m ulatuses teekaitsevööndisse. Teekaitsevööndi laiust täpsustatakse vajadusel koos tee funktsiooni ja/või maakasutuse sihtotstarbe muutmisega detailplaneeringu koostamise käigus.

Kaevandamise ettevalmistustööde käigus teostatakse alal noorendiku ja võsaraie koos kändude juurimisega, misjärel kooritakse kaevandatavalt alalt katend ning ladustatakse see mäeeraldisse teenindusmaale. Mäeeraldisse ja teenindusmaa täpsed piirid selguvad detailplaneeringu käigus. Liivamaardlal ning selle vahetus läheduses kasvavad III kategooria kaitsealused taimed laialehine neiuvaip kolmes kasvukohas ning kahkjakspunane sõrmkäpp ühes kasvukohas. Seega eeldab kaevandamiseelne tegevus ka kaitsealuste liikide ümberistutamist. Keskkonnaamet on Vorbuse liivakarjääri maavara kaevandamise loa taotluse eelhinnangus (2012) välja toonud, et selleks tuleb tellida liigi bioloogiat tundva eksperdi arvamus ümberistutamise võimalikkuse ja vajalike tingimuste kohta ning leida sobilik piirkond asustamiseks.

Taotletaval mäeeraldisel lasub kaevandataav varu kuni 4,2 m sügavusel vee all. Veepealne maavara kaevandatakse ekskavaatoriga või kopplaaduriga, veealune varu kaevandatakse veetasel alandamata. Maavara töötlemist karjääris ei toimu. Liivakarjäär ammendatakse 10 aastaga, pärast kaevandamist korrastatakse karjäär avalikult kasutatavaks veekoguks.

Detailplaneeringualale on kavandatud valgustatud matkaradade rajamine, mis oleksid kasutatavad aastaringelt. Rajatavad kergliiklusteed võimaldavad liiklemist erinevate kergliiklusvahenditega ning jalgsi. Rajad planeeritakse põhimõttel, et kergliiklejal oleks võimalus läbida nii lühemaid kui pikemaid distantse, valides endale sobiva pikkusega raja.

Ajalooliselt on Vorbusemäe nõlvu kasutatud nii kohalike kui tartlaste poolt kelgutamiseks. Kelgumäge planeeritakse põhimõtteliselt samasse kohta, kus see vanasti on asunud, kulgedes piki Lääne-Vorbusemäe kinnistut asuvat nõlva allasuunas. Planeeringueskiisil on esitatud mitu erinevat võimalikku trajektoori kelgumäe rajamiseks. Selle lõplik asukoht selgub detailplaneeringu koostamise käigus.

Kasutamaks ära Liivaugu ja Lääne-Vorbusemäe kinnistute piirimail paiknevat järsku nõlva, luuakse nimetatud alale seikluspark, mis oma atraktsioonidega sobitub maastikku ning on looduslähedane. Lääne-Vorbusemäe kinnistul taastatakse kultuuripärandi registris olev Vanaaseme vaatetorn. Seiklusparki teenindavatele administratiivsõidukitele luuakse juurdepääs mööda Ida-Vorbusemäe kinnistut kulgevat sõiduteed. Külastajatele tagatakse ligipääs seikluspargile jalgsi mööda kavandatavaid matkaradu.

Avalikult kasutatava supluskoha juurde (korrastatud karjääri veekogu) planeeritakse kämpingute ala. Kämpingud on varustatud elektriga, kuid neis puudub vee- ja kanalisatsioonisüsteem. Kämpingute tarbeks rajatakse pesemisvõimalused ühtsesse WC- ja duširuumimajja. Lisaks kämpingutele pakutakse ööbimisvõimalust ka telkimisplatsidel, mis on mõeldud avalikult kasutatava veekogu ümber metsamaale. Telkimisalade juurde rajatakse käimlad ning lõkketegemiskohad.

Kergliiklusradade, seikluspargi, ujumiskoha, kämpingute ja telkimisala külastajatel on võimalus kohapeal ööbida ja süüa kavandatavas puhkealakeskuses, mis koos toitlustusasutuse, ööbimiskoha ja avaliku WC-ga pakub aastaringset teenust. Puhkekeskuse tarbeks rajatakse planeeringualale puurkaev ja reoveepuhasti. Heitvesi suunatakse planeeringuala servades paiknevatesse eesvooludesse. Antud rajatiste asukohad täpsustuvad detailplaneeringu käigus. Juurdepääs puhkealakeskusele tagatakse Vanaaseme teelt kavandatava juurdepääsutee kaudu. Keskusehoone juurde rajatakse parkla, mis on mõeldud nii supluskoha, matkaradade kasutajatele kui ka kämpingu- ja telkimisala, seikluspargi ja keskusehoone külastajatele. Kuna puhkekompleks paikneb mõlemal pool Vanaaseme teed (nr 8310030), ühendab seiklusparki, kergliiklusteid, kämpingualasid ja supluskoha omavahel kergliiklussild, mis kulgeb üle kohaliku Vanaaseme tee. Planeeringu eskiislahendusel on näidatud kaks võimalikku kergliiklussilla asukohta. Silla või sildade täpne asukoht selgub detailplaneeringu protsessi käigus.

Alternatiiv I tegevusvariantidena käsitletakse Kõrgemäe kinnistule ärimaa või elamumaa otstarbega krundi moodustamist:

- **Variant 1** – Kõrgemäe kinnistule moodustatakse ärifunktsiooniga krunt. Juurdepääs krundile tagatakse Vanaaseme teega paralleelselt kulgeva juurdepääsutee kaudu.
- **Variant 2** – Kõrgemäe kinnistule moodustatakse elamumaa sihtotstarbega krunt, kuhu on lubatud ehitada üks elamu koos abihoonetega.

Ida-Vorbusemäe ja Lääne-Vorbusemäe kinnistutele moodustatakse elamumaa krundid, mis võimaldavad sinna ehitada ühe elamu koos abihoonetega. Juurdepääsud kruntidele lahendatakse Vanaaseme teelt. Elamumaa kruntide veevarustus ning reoveekäitlus lahendatakse detailplaneeringu käigus.

Ida-Vorbusemäe kinnistule moodustatakse krunt kalatootmiskompleksi rajamiseks, mis hõlmab tehisveekogude rajamist koos kalatootmishoonega. Hoones rakendatakse kinnist kalakasvatussüsteemi (st retsirkulatsioonil põhinev), mille tootmisvõimsus on kuni 100 t aastas ning keskmine veevõtt 50 m³ ööpäevas. Kalakasvatuskompleksi tarbeks rajatakse kaks puurkaevu, mis varustavad kalabasseine. Intensiivkasvatusest tuleva reovee puhastamiseks rajatakse biopuhasti, suublana kasutatakse Vorbuse-Keskuse eesvoolu. Kalakompleksi koosseisus rajatakse Ida-Vorbusemäe kinnistu kõige madalamasse kohta tehisveekogu, et pakkuda külastajatele puhkeotstarbelist tegevust kalapüügivõimalusega. Teine võimalik tehisveekogu asukoht on eskiisile kantud Lääne-Vorbusemäe kinnistu lõunaserva. Tegemist on perspektiivse veekogu asukohaga. Kalatootmiskompleksile juurdepääsu tagamiseks moodustatakse piki Ida-Vorbusemäe kinnistu idapoolset serva transpordimaa krunt, juurdepääs lahendatakse Vanaaseme teelt.

0-alternatiiv – olemasoleva olukorra jätkumine. Aastakümneid on Vorbusemäe piirkonda kasutatud sportimiseks, matkamiseks, kelgutamiseks ja vaba aja veetmiseks. Metsaaladel on sisse tallatud rajad ning nõukogude ajal on Vorbusemäel (Lääne-Vorbusemäe kinnistul) paiknenud vaatetorn, kust avanes hea vaade lähiumbrusele ja Tartumaale. Vaatetornist on tänaseks alles jäänused.

Paarkümmend aastat tagasi on osaliselt liiva võetud Liivaaugu kinnistult. Kinnistu põhjapoolne osa on 2010. a alates kantud maavarade registrisse Vorbuse liivamaardlana. Hilisajalooliste tegevuste pärandiks on ebamäärane tehnogeenne maastik järskude nõlvadega Lääne-Vorbusemäe kinnistul ja sügavate lohudega Liivaaugu kinnistul, mis on muutnud ala raskesti läbitavaks.

Kõrgemäe kinnistul paikneb isetekkeline prügi mahapaneku koht, lisaks olmeprügile on alale kantud ka vana elektroonikat ning mööblit. Liivaaugu kinnistul paikneb 1997. aastal suletud kohalik prügil.

Olemasoleva olukorra jätkumisel on võimalus kasutusele võtta ning korrastada Kõrgemäe kinnistul paiknev hoonestus, kuna alal asub vana talukoht. Ülejäänud ala saab kasutada ka puhke-eesmärkidel, kuid puudub otsene ja efektiivne maakorralduslik tegevuskava. Maardlat kasutusse ei võeta, vähemalt seni, kuni pole uuendatud kohaliku omavalitsuse üldplaneeringut.

3. Strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega eeldatavalt kaasnev keskkonnamõju, ulatus ja KSH sisu

KSH viiakse läbi vastavalt kuni 30.06.2015. a kehtiva KeHJS-ele (kohaldub ülemineku säte kuni 01.07.2018. a). KSH käigus hinnatakse DP koostamise ja rakendamisega kaasneva võimalik keskkonnamõjusid. KSH ruumilise ulatusega hõlmatakse nii planeeritav ala kui ka seda ümbritsev ala, hinnates sh erinevate mõjude ruumilist ulatust, nende kestvust, olulisust ja kumuleeruvust.

Piiriülest (riigi) keskkonnamõju või olulist mõju Natura 2000 aladele ja inimese tervisele ei ole ette näha. KSH eelhindangu järgselt võivad suurimad konfliktkohad tekkida korrastatud karjääri ala veekogu ning selle ümbruse maakasutuse vahel (sh tulevaste puhkeotstarbeliste rajatiste teenindamine). Nimetatu võib ohustada ka veekogu veekvaliteeti ja suplusala kasutamist.

KSH käigus antavad hinnangud jagunevad üldjuhul lühi- ja pikaajalisteks ning KSH aruande eelnõus antakse täpne ülevaade, mis mõjud ja mis mahus võivad avalduda vaid ehitusajal, kasutusajal või mõlemal ajajärgul. Kui töö käigus esineb raskusi, siis nimetatakse need ära KSH aruandes, et nt edasiste võimalike etappide menetlejatele oleks tagatud igakülgne teave vastuvõetavate otsuste võimalikest tagajärgedest.

KSH aruande eelnõu sisu osas lähtutakse KeHJS § 40 lg 4 toodud nõuetest, mille alusel koosneb KSH aruanne vähemalt järgnevatest põhiosadest:

- üldosa (asukoht, eesmärk, õiguslikud alused, kasutatud infoallikad ja olemasoleva informatsiooni piisavus);
- olemasoleva olukorra ülevaade ja mõjutatava keskkonna kirjeldus (teave DP mõjuala ja paikkonna looduskeskkonna ning sotsiaal-majandusliku keskkonna, sh strateegiliste dokumentide ja õigusaktide kohta);
- detailplaneeringu ja selle alternatiivi(de) kirjeldus;
- tegevusega kaasneva keskkonnamõju analüüs (sh kumulatiivne) ja vajalikud leevendavad meetmed negatiivsete keskkonnamõjude vältimiseks või vähendamiseks – allpool on esitatud konkreetse objekti puhul asjakohane;
 - Veekeskkond (sh pinnas) – tehisveekogude ja kalatootmiskompleksi rajamine, liiva kaevandamine Vorbuse liivamaardlast, veetasemed planeeringualal, elu- ja puhkemajade veevarustus ja reoveekäitlus, kalda kaitse-eesmärkide järgmine, võimalik jääkreostus tulenevalt suletud prügilast, kavandatava arenduse ja kalakasvatuse mõju eesvooludele (sh läbilaskvusvõimele, keskendudes truupidele, mis jäävad DP alast allavoolu (3 tk)).
 - Looduskeskkond – kaitsealuste liikide ja elupaikade seisund, matkateede trajektoorid, vajalike tingimuste seadmine looduskeskkonna säilimiseks metsamaadel.
 - Sotsiaal-majanduslik keskkond (sh heaolu) – transport (sh teede kasutamine), müra, väärtuslik maastik, jäätmeteke, liivakarjääri kasutusvõimalused pärast kaevanduse sulgemist, kergliiklusteede ja -sildade kasutamise turvalisuse küsimused.
- alternatiivsete lahenduste sh erinevate tegevusvariantide võrdlus;
- seiremeetmed;
- ülevaade avalikkuse kaasamisest ja aruande koostamisel esinenud raskustest;
- aruande hindamistulemuste kokkuvõte, kasutatud kirjandus ja lisad.

Eelpool nimetatud valdkondi käsitletakse KSH aruande eelnõu koostamise ajal sellises ulatuses ja detailsuse astmes, mis võimaldab anda hinnanguid olulise keskkonnamõju kohta ning seada vajalikke leevendus- ja seiremeetmeid (nt tegevuslubade menetlemisprotsesside tarbeks). Seejuures hinnatakse mõjusid nii kvalitatiivselt (kirjeldavalt) kui ka kvantitatiivselt (sh KSH programmi ptk 4 tabelis 4.1 toodud skaala alusel). Linnustikule avalduva mõju osas arvestatakse Tiit Randla eksperthinnanguga (valmib KSH protsessi raames).

KSH protsessi käigus võib võimaliku uue ja olulise informatsiooni ilmnemisel käsitletavate teemade ring laieneda. KSH aruande eelnõu põhiosade struktuuris tehakse vajadusel muudatusi, et tagada aruande loogiline ülesehitus.

4. KSH hindamisel kasutatava hindamismetoodika kirjeldus

KSH käigus hinnatakse DP ja selle reaalsete alternatiivi(de) rakendamisega kaasnevaid võimalikke keskkonnamõjusid. Mõjude olulisust hinnatakse tabelis 4.1 toodud intervallskaala alusel. Erinevate keskkonnamõju kriteeriumite ja nende osakaalu määramiseks arvestatakse ekspertgrupi liikmete hinnanguid, kasutades otsustamisel *Delphi*-meetodit. Kaalkriteeriumite hindepallide saamiseks korrutatakse kriteeriumite alusel antud hindepallid kriteeriumi kaaluga. Detailplaneeringu ja selle reaalsete alternatiivide lõplik järjestus saadakse kõigi kaalkriteeriumite hindepallide summeerimisega alternatiivide lõikes.

Tabel 4.1. Mõjude olulisuse hindamise skaala.

0	mõju puudub	()	Soovitatud meetmetega vähendatav või ärahoitav negatiivne mõju; potentsiaalne positiivne mõju
- 1	vähene negatiivne mõju	+ 1	vähene positiivne mõju
- 2	nõrk negatiivne mõju	+ 2	nõrk positiivne mõju
- 3	mõõdukas negatiivne mõju	+ 3	mõõdukas positiivne mõju
- 4	oluline negatiivne mõju	+ 4	oluline positiivne mõju

Praegusesse protsessi on kaasatud linnustikuekspert (väike-konnakotka teemadega seondult). Eesvooludega seondult tellitakse tõenäoliselt täiendav uuring, selgitamaks nende vastuvõtuvõimet (peamiselt võimaliku kalakasvatuse veehulgale, keskendudes truupidele, mis jäävad DP alast allavoolu (3 tk)). Muude analüüsitava küsimuste osas, kui olemasolevat kirjandust ning kättesaadavaid uuringuid läbitöötades selgub, et infot KSH koostamiseks ei ole piisavalt, et eristada mõju ja olulist mõju, siis teostatakse täiendavad uuringud, vaatlused vms vajalikud tegevused (sh koostöö erinevate spetsialistidega). Uuringud ja vaatlused, mida saab teostada vaid vegetatsiooniperioodil, et saadav tulemus oleks adekvaatne, teostatakse selleks sobival ajal.

Olemasoleva ja kasutatava kirjanduse näited (lühikäsitlused):

- Maavara kaevandamise loa taotlus. Vorbuse liivakarjäär. AS Nordecon, 2009;
- Eelhinnang Vorbuse liivakarjääri maavara kaevandamise loa taotlusele ning keskkonnamõju hindamise mittealgatamine. Keskkonnameti Jõgeva-Tartu regioon, kiri nr JT 10-5/12/7656;
- Vorbusemäe puhkeala detailplaneeringu (kavandatud, algatamata) keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) eelhinnang. OÜ Alkranel, 2014;
- Seisukoht Vorbusemäe puhkeala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise vajalikkuse kohta. Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regioon, 16.06.2014. a kiri nr JT 6-8/14/13256-2;
- Vastus detailplaneeringu koostamise algatamisest teavitamisele. OÜ Tartu Agro, 09.07.2014. a kiri nr I/292;
- Vastus Vorbusemäe puhkeala detailplaneeringu algatamise teatele. Põllumajandusministeerium, 15.07.2014. a kiri nr 3.6-6/6017-1;
- Vorbuse liivakarjääri maavara kaevandamise loa taotluse menetlemise jätkamine. AS Nordecon, 02.03.2015. a kiri nr 12-1/15/004 (1);
- Vorbusemäe puhkeala planeeringueskiis seisukohavõtuks: vastuskiri. AS Nordecon, e-kiri 19.03.2015. a;

- Vorbusemäe puhkeala planeeringueskiis seisukohavõtuks: vastuskiri. OÜ Veega, e-kiri 18.03.2015. a.
- Vorbusemäe puhkeala planeeringueskiis seisukohavõtuks: vastuskiri. AS Tartu Agro, e-kiri 27.03.2015. a.
- Vorbusemäe puhkeala planeeringueskiis seisukohavõtuks: vastuskiri. Põllumajandusministeerium, e-kiri 09.04.2015. a.

5. Strateegilisest planeerimisdokumendist huvitatud osapooled

Isikud ja asutused, keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel DP võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi antud strateegilise dokumendi vastu, on esitatud tabelis 5.1.

Tabel 5.1. Strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatavast huvitatud isikud ja asutused.

Isik või asutus	Teavitamise viis ⁽¹⁾
OÜ Veega (DP koostamisest huvitatud osapool, arendaja)	e-post
AS Nordecon (DP koostamisest huvitatud osapool, arendaja)	e-post
OÜ Rendibuss(DP koostamisest huvitatud osapool, arendaja)	e-post
Kersti Pruunsild (DP koostamisest huvitatud osapool, maaomanik)	e-post
Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK), Tartumaa metskond (DP koostamisest huvitatud osapool, maaomanik)	e-post
Põllumajandusministeerium (DP koostamisest huvitatud osapool, maaomanik)	e-post
Tähtvere Vallavalitsus (DP koostamise korraldaja, arendaja)	e-post
Tähtvere Vallavolikogu (DP kehtestaja)	e-post
Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regioon (sh KSH järelevalve teostaja)	post ja/või e-post
Keskkonnainspektsiooni Tartumaa büroo	e-post
Maa-amet	e-post
Terviseameti Lõuna talitus	e-post
Maanteeameti Lõuna regioon	e-post
Tartu Maavalitsus	e-post
Põllumajandusamet	e-post
Muinsuskaitseameti Lõuna-Eesti järelevalveosakond	e-post
Päästeameti Lõuna päästkeskus	e-post
AS Tartu Agro	e-post
MTÜ Jänese Maaparandusühing	e-post
Valitsusvälised organisatsioonid ja keskkonnaühendused (http://www.eko.org.ee)	e-post
Tartu Linnavalitsus LPMKO planeerimisteenistus ⁽²⁾	e-post
DP-ga piirnevate kinnistute omanikud (Haldja tee 1 – kat tunnus 83101:001:0266; Haldja tee 2 – kat tunnus 83101:001:0267; Haldja tee 3 – kat tunnus 83101:001:0268; Haldja tee 4 – kat tunnus 83101:001:0269; Kivisäki – kat tunnus 83101:003:0404; Laeva metskond nr 33 – kat tunnus 83101:003:0098, Vorbusepõllu – kat tunnus 3101:003:0491; Voore – kat tunnus 83101:001:0008; Rästa – kat tunnus 83101:001:0118; Marguse – kat tunnus 83101:001:0132 ja Pikapõllu – kat tunnus 83101:001:0054).	post ja/või e-post
Kohalikud elanikud, kes on huvitatud piirkonna arengust	ajaleht, Ametlikud Teadaanded, jms ⁽³⁾

(1) – eeldatav; (2) – lisandunud Vallavalitsuse otsuse 12.06.2015. a alusel; (3) – võimalusel teavitus teadete tahvilil jm.

Strateegilise planeerimisdokumendi koostaja või koostamise korraldaja saatis kirjad tabelis 5.1 nimetatud isikutele ja asutustele ning teatas KSH programmi eelnõu avalikust

väljapanekust ja avaliku arutelu toimumisest väljaandes Ametlikud Teadaanded ja ajalehes. Samuti avaldati info kohaliku omavalitsuse interneti leheküljel (kui avalikustamist korraldab planeerimisdokumendi koostaja) ja KSH läbiviija (OÜ Alkranel) interneti leheküljel. Läbiviidud avalikustamistoiminguid on kirjeldatud KSH programmi lisades 4 – 7.

6. KSH ajakava

KSH läbiviimise orienteeruv ajakava on toodud tabelis 6.1. Koostöös detailplaneeringu koostamises osalevate teiste osapooltega proovitakse jõuda lahenduseni, mis tagab KSH programmi eelnõu avalikustamise koos DP lähteseisukohtade ja eskiislahendusega (tabel 6.1) ning KSH aruande eelnõu koos kooskõlastatud ja Volikogu poolt vastuvõetud DP-ga.

Vastavalt KeHJS § 43 peab KSH tulemus kajastuma planeeringus ja KSH lõppjärgeldustega mitteametlikult tuleb põhjendada. Ühtlasi peab DP koostamise korraldaja selle kehtestamisest teavitama huvirühmasid ning avalikkust vastavalt KeHJS § 44 sätestatud nõuetele.

Tabel 6.1. KSH läbiviimise ja detailplaneeringu menetlemise orienteeruv ajakava.

KSH etapid	DP etapid	Orienteeruv⁽¹⁾ aeg
Programmi eelnõu edastamine seisukohtade küsimiseks	Eskiislahenduse koostamine (sh joonised)	Jaauar - mai, 2015
Programmi eelnõu avalikustamisele suunamine	Eskiislahenduse avalikustamisele suunamine	Juuni, 2015
Programmi vormistamine ja heakskiitmisele suunamine	Vormistamine, kooskõlastamisele suunamine, Vallavolikogule vastuvõtmiseks suunamine	Juuli-september, 2015
Aruande eelnõu koostamine ja koos DP-ga kooskõlastamisele suunamine		Veebruar - detsember, 2015
Aruande eelnõu avalikustamisele	Avalikustamisele suunamine	Veebruar, 2016
Heakskiitmisele suunamine	Kehtestamisele suunamine	Aprill - mai, 2016

(1) - võib muutuda, juhul kui nt ilmnevad vastavasisulised asjaolud (täiendavate uuringute läbiviimise vajalikkus vms aspekt).

7. Strateegilise planeerimisdokumendi ja KSH osapooled

Teave Vorusemäe puhkeala DP ja KSH protsessis osalevate osapoolte kohta on toodud tabelites 7.1 ja 7.2.

Tabel 7.1. DP-st huvitatud osapooled ehk arendajad (v.a maaomanikud, Kersti Pruunsild, RMK Tartumaa osakond ja Põllumajandusministeerium).

OÜ Veega	OÜ Rendibuss	AS Nordecon	Tähtvere Vallavalitsus
Kaidar Kukk	Marju Tamm	Caspar Rüütel	Tiiu Tuuga
Vaksali 9-14, 51410 Tartu, Tartumaa	Metsaserva prk 23, 61402 Haage küla, Tähtvere vald, Tartumaa	Pärnu mnt 158/1, 11317 Tallinn, Harjumaa	Järve tee 8, 61401 Ilmatsalu, Tähtvere vald, Tartumaa
Tel: 527 2077	Tel: 5645 5199	Tel: 5698 7373	Tel: 749 9114
kaidar@hotmail.com	info@rb.ee	Caspar.Ruutel@nordecon.com	tiiu@ilmatsalu.ee

Tabel 7.2. DP teised osapooled (v.a Tähtvere Vallavalitsus) ja KSH järelevalve.

Strateegilise planeerimisdokumendi (DP) osapooled			KSH
Koostaja	Korraldaja	Kehtestaja	Järelevalve
AS Kobras	Tähtvere Vallavalitsus	Tähtvere Vallavolikogu	Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regioon
Teele Nigola (planeerija)	Tiiu Tuuga (maa- ja keskkonnaspetsialist)	Urmas Tartes (volikogu esimees)	Ivo Ojamäe (keskkonna-korralduse spetsialist)
Riia 35, 50410 Tartu, Tartumaa	Järve tee 8, 61401 Ilmatsalu, Tähtvere vald, Tartumaa	Järve tee 8, 61401 Ilmatsalu, Tähtvere vald, Tartumaa	Aleksandri 14, 51004 Tartu, Tartumaa
Tel: 7300 315; 518 7602	Tel: 749 9114	Tel: 506 4093	Tel: 73 02 252
teele@kobras.ee	tiiu@ilmatsalu.ee	urmas.tartes@ilmatsalu.ee	ivo.ojamae@keskkonnaamet.ee
www.kobras.ee	www.ilmatsalu.ee	www.ilmatsalu.ee	www.keskkonnaamet.ee

OÜ Alkranel (KSH läbiviija):

Aadress: Riia 15B, 51010 Tartu, Tartumaa

Tel: 73 66 676, 52 89 197

Faks: 73 66 676

E-post: info@alkranel.ee

Interneti-lehekül: www.alkranel.ee

Ekspertgrupi koosseis (vajadusel ja kokkuleppel põhitellijaga kaasatakse täiendavaid spetsialiste):

- Elar Põldvere (OÜ Alkranel) – KSH juhtekspert ja litsentseeritud keskkonnaekspert;
- Alar Noorvee (OÜ Alkranel) – KSH ekspert ja litsentseeritud keskkonnaekspert;
- Reet Needo (varasemalt Kivisild; OÜ Alkranel) – keskkonnaspetsialist. Pärast 15.10.2015. a asendab Reet Needot Tanel Esperk (OÜ Alkranel) – keskkonnaspetsialist.

KSH tööprotsessi kaasatakse täiendavalt linnustikuekspert Tiit Randla (FIE). KSH juhtekspert (Elar Põldvere) vastab KeHJS (kuni 30.06.2015. a kehtinud redaktsioon (kohaldub ülemineku säte kuni 01.07.2018. a)) § 34 lg 3 sätestatud tingimustele. Vastavasisuline dokumentatsioon on saadetud nt 28.03.2011. a Keskkonnaameti Harju-Järva-Rapla regioonile (registreeritud Keskkonnaameti dokumendiregistris 28.03.2011. a, HJR 6-8/11/7753). Ajakohane dokumentatsioon on leitav ka siit - http://www.alkranel.ee/andmed/ksh/ksh_e_poldvere_juhtekspert.doc (2015). Lisaks on Elar Põldvere juhtinud nt järgnevaid KSH protsesse:

- *Kiviräbi ja Uue-Räbi maaiüksuste DP KSH*. Heakskiidetud Keskkonnaameti poolt 09.06.2011. a nr PV 6-8/11/14960-4.
- *Võidu tänava, Tööstuse tänava ja linna põhjapiiri vahelise ala tööstuspargi DP KSH*. Heakskiidetud Keskkonnaameti poolt 15.02.2012. a nr JT 6-8/28048-12.
- *Ranna pst 36 krundi DP KSH*. Heakskiidetud Keskkonnaameti poolt 23.05.2013. a nr JT 6-8/13/98-5.
- *Kolkja sadama puhkeala DP KSH*. Heakskiidetud Keskkonnaameti poolt 09.04.2014. a nr JT 6-8/13/29166-6.
- *Tahkurannas Laadi külas asuva Juhani kinnistu (Laadi suurfarmi) DP KSH*. Heakskiidetud Keskkonnaameti poolt 05.06.2015. a nr PV 6-8/15/11217-2.
- *Pihkva tn 48A ja 48B kinnistute ja Peipsi järve vahelise ala DP KSH*. Heakskiidetud Keskkonnaameti poolt 25.09.2015. a nr JT 6-8/15/18377-8.

8. Projektiga seotud asutuste seisukohad

KSH läbiviija ja strateegilise planeerimisdokumendi koostaja või strateegilise planeerimisprotsessi korraldaja küsisid KSH programmi eelnõu kohta seisukohti tabelis 8.1 nimetatud isikutelt või asutustelt. Seisukohtade esitamiseks kohased kirjad saatis välja DP koostamise korraldaja. Saabunud ja kirjalikud seisukohad ning nende põhised kommentaarid on esitatud vastavas KSH programmi lisa 3.

Tabel 8.1. Asutused, kelle seisukohta küsiti KSH programmi eelnõu kohta.

Isik või asutus	Viis ⁽¹⁾	Vastati (kirjalikult)
OÜ Veega	e-post	jah
AS Nordecon	e-post	jah
OÜ Rendibuss	e-post	ei
Kersti Pruunsild	e-post	jah
Põllumajandusministeerium	e-post	ei
RMK, Tartumaa metskond	e-post	ei
Tähtvere Vallavolikogu	e-post	ei
Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regioon	post ja/või e-post	jah
Keskkonnainspektsiooni Tartumaa büroo	e-post	jah
Tartu Maavalitsus	e-post	jah
Põllumajandusamet	e-post	jah
AS Tartu Agro	e-post	jah

(1) – eeldatav seisukoha päringu viis.

9. KSH programmi lisad

KSH programmi lisad on järgnevad:

KSH programmi lisa 1. DP ja KSH algatamise otsus.

KSH programmi lisa 2. DP eskiisjoonise väljavõte (08.05.2015. a seisuga).

KSH programmi lisa 3. Programmi eelnõule saabunud seisukohad ja nendega arvestamine.

KSH programmi lisa 4. DP eskiisi ja KSH programmi eelnõu avalikustamise teated ning lisateavituse teated.

KSH programmi lisa 5. DP eskiisi ja KSH programmi eelnõu avalikustamise perioodil laekunud kirjalikud seisukohad ja nendele vastamise korraldus ning lisateavituse järgselt saabunud seisukohad ja nendele vastamise korraldus.

KSH programmi lisa 6. DP eskiisi ja KSH programmi eelnõu avalik arutelu.

KSH programmi lisa 7. DP eskiisi ja KSH programmi eelnõu avaliku arutelu olulisemate kommentaaridega arvestamine, protsessikohased lisamärkused ning vastuste edastamise korraldus.

KSH programmi koostasid koostöös DP koostajaga:

Reet Needo, OÜ Alkranel

53 431 729, 73 66 676, reet@alkranel.ee

Elar Põldvere, OÜ Alkranel

52 89 197, 73 66 676, elar@alkranel.ee

KSH programmi lisa 1. DP ja KSH algatamise otsus.

TARTU MAAKOND TÄHTVERE VALLAVOLIKOGU OTSUS

Ilmatsalu

20.06.2014 nr 1-2/ 16

Vorusemäe puhkeala detailplaneeringu koostamise algatamine ja planeeringu elluviimisega kaasneva keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine

Vorusemäe puhkealaks planeeritav piirkond asub Tähtvere vallas Voruse külas looduslikel liivaküngastel (absoluutsed kõrgused jäävad vahemikku 42 m kuni 58 m), mille vahel kulgeb kohalik Vanaaseme tee. Planeeritav maa-ala hõlmab umbes 46 hektarit ja 6 kinnistut, millest kaks on Eesti Vabariigi omandis, üks Tähtvere valla omandis ja kolm eraomandis.

Vallavalitsusele on esitatud taotlused detailplaneeringu koostamiseks Ida- ja Lääne-Vorusemäe kinnistutele ning Liivaaugu kinnistule.

Planeeritav Vorusemäe piirkond on maakondliku tähtsusega puhke-eeldustega ala, kus lähemas ja kaugemas tulevikus peavad olema tagatud maa avalik ja vaba kasutamine erinevateks puhke- ja sporditegevusteks.

Vorusemäe piirkonna erinevate arendushuvid ja -plaanide ühitamiseks, ideede sidumiseks ja plaanitavate tegevuste allutamiseks ala arendamise põhieesmärgile – Voruse puhkeala arendamisele – tellis Tähtvere Vallavalitsus Maastikuarhitektuuri Büroo OÜ-lt Vorusemäe puhkeala detailplaneeringu eskiislahenduse. Valminud eskiislahendusele, mis koondab ja seob erinevate huvigruppide ideid ja mida tuleks käsitleda detailplaneeringu koostamise algatamisel ühe alusdokumendina, on andnud heakskiidu Tähtvere Vallavalitsus ja vallavolikogu komisjonide liikmed.

Kuigi pikemas perspektiivis on Vorusemäe puhkealale planeeritavad tegevused Tähtvere valla üldplaneeringuga kooskõlas, ei ole ettepanek rajada Liivaaugu kinnistule (katastritunnus 83101:001:0240, 100% maatulundusmaa (011;M)) liivakarjäär ja taotleda maakasutuse muutmist mäetööstuse maaks (014;Mt) valla üldplaneeringu kohased. Voruse liivakarjääri mäeeraldise uuringuluba asuti taotlema ja kohaliku tähtsusega Voruse liivamaardla (MRD0000890) võeti arvele alles pärast Tähtvere valla üldplaneeringu kehtestamist. Seega on lühemas perspektiivis tegemist valla üldplaneeringut muutva detailplaneeringu lahendusega.

Hinnates kavandatavate tegevuste võimalikke ühis- ja vastumõjusid ja lähtudes KeHJS § 6 lg 4 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 3 punktist 4 ja § 14 punktist 2 ning Vorusemäe maastikulist väärtust ja eripära arvestades tellis Tähtvere Vallavalitsus Alkranel OÜ-lt Vorusemäe puhkeala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhindangu.

Vorusemäe puhkeala detailplaneeringu eskiisile ja KSH eelhindangule tuginedes on Tähtvere Vallavolikogu seisukohal, et planeeringuga kavandatavate erinevate, kohati vastuoluliste, tegevuste elluviimine ilma keskkonda oluliselt kahjustamata, samuti maastiku/veekogude planeerimine karjäärialal ning võimaliku kalakasvatuskompleksi ja

elamute grupi sidumine Vorbusemäe avaliku puhkeala ruumilahendusega on tegevused, mis eeldavad avalikkuse kaasamist keskkonnakaalutlustesse ning keskkonnavaldkonna erinevate asjatundjate tuge.

Keskkonnamõju hindamise tulemuste alusel on võimalik teha ettepanek kavandatavaks tegevuseks sobivaimate lahendusvariantide valikuks, samuti anda tegevusloa andjale teavet kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimalustega kaasneva keskkonnamõju kohta ning negatiivse keskkonnamõju vältimise või minimeerimise võimaluste kohta.

Planeerimisseaduse § 9 lg 7 punkti 3, § 10 lg 5, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lg 3 punktide 1, 2 ja 4, § 33 lg 5 alusel ning tulenevalt asjaolust, et detailplaneeringu elluviimisega kaasnev tegevus omab keskkonnamõju, mille vähendamiseks on vajalik kavandada leevendamismeetmeid

Tähtvere Vallavolikogu
otsustab:

1. Algatada detailplaneeringu koostamine Vorbuse küla Vorbusemäe puhkealale.
2. Kinnitada detailplaneeringu koostamise lähtetingimused vastavalt lisale.
3. Detailplaneeringu kehtestaja on Tähtvere Vallavolikogu (Järve tee 8, Ilmatsalu, 61401 Tähtvere vald, Tartumaa; e-post: vald@ilmatsalu.ee).
4. Vallavalitsusel korraldada detailplaneeringu koostamine, koostamise tellimine ja koostamise rahastamiseks halduslepingu sõlmimine.
5. Algatada Vorbuse küla Vorbusemäe puhkeala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine.
6. Vallavalitsuse kantseilil:
 - 6.1 korraldada detailplaneeringu lähteseisukohtade ja eskiisilahenduse tutvustamiseks arutelu ning panna planeeringualal nähtavale kohale informatsioonitahvel või -teatis vastavalt planeerimisseaduse § 12 lg 3¹;
 - 6.2 korraldada detailplaneeringu koostamise algatamise otsusest teavitamine ajalehes Postimees või kohalikus lehes Valla Elu ühe kuu jooksul arvates otsuse tegemisest;
 - 6.3 esitada detailplaneeringu algatamise otsus ja algatamisel muu teadaolev informatsioon maavanemale kahe nädala jooksul arvates otsuse tegemisest;
 - 6.4 korraldada keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise otsuse avaldamine väljaandes Ametlikud Teadaanded ja ajalehes Postimees või kohalikus lehes Valla Elu 14 päeva jooksul arvates otsuse tegemisest;
 - 6.5 teha detailplaneeringu koostamise algatamise otsus teatavaks planeeritava maa-ala kinnisasjade omanikele, kes ei ole detailplaneeringu algatamise ettepanekut teinud, ja naaberkinnisasjade omanikele, 14 päeva jooksul arvates otsuse tegemisest.
7. Detailplaneeringu koostamise algatamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise otsusega saab tutvuda Tähtvere Vallavalitsuse kantseleis (Järve tee 8, Ilmatsalu, 61401 Tähtvere vald, Tartumaa) tööpäevadel kell 8–16 ning elektroonilise dokumendiregistri kaudu vallavalitsuse veebilehel <http://www.ilmatsalu.ee>.
8. Otsus jõustub alates teate avaldamisest väljaandes Ametlikud Teadaanded.
9. Otsuse peale võib haldusmenetluse seaduses sätestatud korras esitada vaide Tähtvere Vallavolikogule 30 päeva jooksul arvates teadasaamise päevast või päevast, millal oleks pidanud otsusest teada saama, või kaebuse Tartu Halduskohtule 30 päeva jooksul arvates otsuse teatavastegemisest.

Urmas Tartes
volikogu esimees

KSH programmi lisa 2. DP eskiisjoonise väljavõte (08.05.2015. a seisuga).

Märkus: Mäeeraldise ja selle teenindusmaa osas tehtavad täpsustused ja/või nende vajalikkus selgub lõplikult DP ja KSH edasise protsessi käigus. Eesmärgiks on pikaajaliste ja efektiivsete maakasutusvõimaluste tagamine. Selle eesmärgi saavutamiseks võidakse teha ettepanekuid, mis lihtsustavad hilisemat maa-alade korrastamist ja puhkamise eesmärkidel kasutamist.

KSH programmi lisa 3. KSH programmi eelnõule saabunud seisukohad ja nendega arvestamine.

Kokku saabus kaheksa kirjalikku seisukohta, mida tutvustatakse allpool.

1. **Põllumajandusameti** seisukoht saabus 07.05.15. a e-kirjaga, mis sisaldas digitaalselt allkirjastatud manust. Vastava manuse väljavõte on esitatud alljärgnevalt.

PÕLLUMAJANDUSAMET

Lp Rein Kokk
Tähtvere vallavalitsus
Järve tee 8
Ilmatsalu alevik
61401 Tartumaa

Teie: 06.05.2015 nr – 7-12/492-3

Meie: 07.05.2015 nr 14-15/1607-1

**Arvamus Vorbusemäe puhkeala
detailplaneeringu keskkonnamõju
strateegilise hindamise programmi sisu kohta**

Tähtvere vald on pöördunud Põllumajandusameti Tartu keskuse poole, saamaks arvamust algatatud Vorbusemäe puhkeala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi sisu kohta.

Põllumajandusameti Tartu keskus teeb ettepaneku hinnata kavandatava arenduse, eriti liiva kaevandamise ning kalakasvatamise mõju eesvoolude seisundile. Täiendava koormuse lisandumisel eesvooludesse setete, heljumi ja toitainete näol, suurenevad eesvoolude omanikke ühendava Jänese Maaparandusühingu poolt tehtavad kulutused maaparandushoidu, mis on vajalik eesvoolu hea seisundi tagamiseks. Nimetatud mõju hinnang saab olema üheks aluseks eesvooludel maaparandushoiu kulutuste iga-aastasel jagamisel maaparandussüsteemi omanike ning Vorbusemäe puhkeala valdajate vahel.

Lugupidamisega

/digitaalselt allkirjastatud/

Hannes Puu
Tartu keskuse juhataja

Hannes Puu +372 52 09871
hannes.puu@pma.agri.ee

Vastus: Täname seisukoha eest. Vastava teemavaldkonnaga oldi KSH programmi eelnõu koostamisel arvestatud, kuid seda ei olnud piisavalt lahti kirjutatud. Vastavad täiendused on nüüdseks tehtud KSH programmi eelnõu ptk 3, 4 ja 5 (maaparandusühistu lisamine tabelisse 5.1). Kuna liiva kaevandamisel ei alandata veetaset (st veepumpamist ei toimu) ning hilisemad heitveed on eelnevalt läbinud nõuete kohase puhastuse (enne suublatesse juhtimist, nende seisundiklasse halvendamata), siis keskendutakse edasise protsessis vooluhulkadele (peamiselt võimaliku kalakasvatuse veehulgale, pidades silmas Vorbuse-Kardla tee alla jäävat truupi).

2. **AS Tartu Agro** seisukoht saabus 08.05.15 e-kirjaga, mis sisaldas digitaalselt allkirjastatud manust. Vastava manuse väljavõte on esitatud alljärgnevalt.

Lp Rein Kokk
Tähtvere Vallavalitsus
vald@ilmatsalu.ee

Teie 07.05.2015 nr /-12/492-7

Meie 08.05.2015 nr 1/ 115

Arvamus Vorusemäe puhkeala dp KSH programmi kohta

Lisaks meie 09.07.2014 kirjas nr 1/ 292 antud seisukohtadele: Puhkeala läbiv tee peab võimaldama laiaabariitse ja kõrge tehnika ca 5 m kõrguse läbivust. Teed kasutavad digestaati vedavad masinad pikkusega 16 meetrit ja raskusega kuni 50 tonni. Planeeritud liivakarjäär ja ka puhkeala läbiv tee vajab tugevdamist. Soovitame siiralt teha tee tugevustõõtmise aluspõhjal. Varasemas praktikas ei ole strateelise hindamise juures arvestatud teedevõrgu läbitavusega.

Lugupidamisega

Aavo Mölder
Juhataja
749 9230; 516 1215|
info@tartuagro.ee

Kontaktisik Eino Härm
5036056

Vastus: Täname seisukoha eest. Teie poolt välja toodud aspektid on sellised, mida tuleb lahendada sõltumatult detailplaneeringu protsessist, tehes koostööd tee valdajaga. Planeering ja KSH protsessis saame ka selle vajadusele tähelepanu juhtida. Lisaks 2014. a KSH eelhinnang sisaldas ptk 5.3 mh järgnevat teavet „Teadaolevalt on arvestatud Vanaaseme tee (kohalik tee nr 8310030) koormuse suurenemise ja sellest tuleneda võiva vajadusega teed parendada. Siiski toome siinkohal välja, et ka tulevaste protsesside (sh dokumentatsiooni vormistamisega seonduv) raames vastavat infot ja teavet arvestatakse.“. Samuti oli transpordi küsimuste teemaga juba arvestatud ka Teile esitatud KSH programmi eelnõus. Parema selguse tagamiseks täiendati ka KSH programmi eelnõu ptk 3.

3. **Tartu Maavalitsuse** seisukoht saabus 11.05.15. a e-kirjaga, mis sisaldas digitaalselt allkirjastatud manust. Vastava manuse väljavõte on esitatud alljärgnevalt.

TARTU MAAVALITSUS

Tähtvere Vallavalitsus
vald@ilmatsalu.ee

Teie 06.05.2015 nr 7-12/492-2
Meie 11.05.2015 nr 10-2/1417-2

**Seisukoht Tähtvere valla Vorbusemäe
puhkeala detailplaneeringu keskkonnamõju
strateegilise hindamise (KSH) programmi
sisu kohta**

Tähtvere Vallavalitsus on esitanud Tartu maavalitsusele keskkonnamõju strateegilise hindamise ja Keskkonnamõju hindamise keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 36 lg 3 kohaselt arvamuse saamiseks Tähtvere valla Vorbusemäe puhkeala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi sisu kohta.

Tartu Maavalitsus on programmiga tutvunud. Esitatud programm on meie hinnangul sobiv keskkonnamõju strateegilise hindamise teostamiseks.

Palume kaaluda tabelite ja jooniste nummerdamisel KSH programmi algusest alates ühtlast nummerdamist. Väljakujunenud tava on nummerdada joonised ja tabelid iseseisvalt järjest kasvavate numbritega läbi kõikide peatükkide.

Pöörame tähelepanu kirjaveale lk 3 järgnevas lauses: „Lüvaaugu kinnistu lõunaosas asus 1980. ~~ndatel aastatel~~ 1980. aastatel prügila, mis suleti Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regiooni 16.06.2014 kirjas nr JT 6-8/14/13256-2 esitatud andmeil leevendavate nõuete alusel 1997. aastal.“

Lugupidamisega

allkirjastatud digitaalselt

Tõnu Väsi
maasekretär maavanema ülesannetes

Reeta Pere, Reeta.Pere@tartu.maavalitsus.ee, 730 5291

Vastus: Täname seisukoha eest. Tabelite ja jooniste nummerdamisel kasutatakse väljakujunenud süsteemi, mille kohaselt vastab joonise/tabeli esimene number peatüki numbrile ning teine number näitab järjestust.

Teie ettepanekut (kirjakeelelist) on arvesse võetud. KSH programmi eelnõu sõnastust korrigeeriti vastavalt Teie poolt esitatud parandusele.

4. **OÜ Veega** esindaja Kaidar Kuke seisukoht saabus 13.05.15. a e-kirjaga, mille väljavõte on toodud alljärgnevana. Seisukohas täiendavaid ettepanekuid ei esitatud.

X-Original-To: tiuu@localpopfile.ilmatsalu.ee
Delivered-To: tiuu@localpopfile.ilmatsalu.ee
X-TMN: [IeIy5yXukJ8LTX7mppz21hprLHHyTAXwV7t6kEeCFXM=]
X-Originating-Email: [kaidar@hotmail.com]
From: Kaidar Kukk <kaidar@hotmail.com>
To: "tiuu@ilmatsalu.ee" <tiuu@ilmatsalu.ee>
Subject: RE: 7-12/492-10 KSH programmi esitamine arvamuse saamiseks
Date: Wed, 13 May 2015 08:02:52 +0200
X-OriginalArrivalTime: 13 May 2015 06:02:52.0514 (UTC) FILETIME=[72AE7C20:01D08D42]
X-Virus-Scanned: by amavisd-new at antivirus.zone.eu
X-Spam-Flag: No
X-Spam-Checker-Version: SpamAssassin 3.4.0 (2014-02-07)

Tere,

olen vorbusemäe puhkeala dp KSH programmiga tutvunud.
Minu arvates on sobiv.

Kaidar Kukk
5272077

5. **Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regiooni** seisukoht saabus 18.05.15. a e-kirjaga, mis sisaldas digitaalselt allkirjastatud manust. Vastava manuse väljavõte on esitatud alljärgnevalt.

KESKKONNAAMET

Tähtvere Vallavalitsus
vald@ilmatsalu.ee

Teie 06.05.2015 nr 7-12/ 492-5

Meie 18.05.2015 nr JT 6-8/15/11252-2

Osatühing Alkranel
info@alkranel.ee

**Arvamus Vorbusemäe puhkeala detailplaneeringu
keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi kohta**

Keskkonnaamet on läbi vaadanud teie kirja Tähtvere valla Vorbusemäe puhkeala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) programmi sisu küsimise kohta ja sellele lisatud KSH programmi.

Oleme seisukohal, et programmis on kajastatud olulised keskkonnamelemendid ja eeldatavad mõjud hindamise läbiviimiseks ning koostatud on mõju hindamiseks piisavalt pädev ekspertgrupp.

Mõningat segadust tekitab programmis sõnastus, kus märgitakse, et *on osaliselt liiva võetud Kõrgemäe nime kandnud künkast, mis on praeguseks maavarade registrisse kantud Vorbuse liivamaardlana*. Kõrgemäena on kaartidel tähistatud planeeringuala läbivast teest lõuna poole jäävat kõrgemat küngast (abs 57,5 m) Lääne-Vorbusemäe kinnistul. Maardla aga asub teest põhjapool Liivaaugu kinnistul.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Helen Manguse
keskkonnakasutuse juhtivspetsialist
Jõgeva-Tartu regioon

Ivo Ojamäe 730 2252
ivo.ojamae@keskkonnaamet.ee

Vastus: Täname seisukoha eest. Selgituseks lisame, et enne ajaloolist liiva eemaldamist paiknes Kõrgemägi mõlemal pool Vanaaseme teed. Käesolevaks ajaks on Kõrgemäena alles jäänud vaid teest lõuna poole ulatuv osa (Lääne-Vorbusemäe kinnistul). Programmi sõnastust täpsustati vastavalt toodud ettepanekule, tuues välja Kõrgemäe ajaloolise ning tänapäevase konteksti.

6. **AS Nordecon** esitas oma seisukoha 18.05.15. a saabunud e-kirjaga, kus täiendavaid ettepanekuid KSH programmi eelnõule ei esitatud. Vastava e-kirja väljavõte on esitatud alljärgnevalt.

X-Original-To: tiuu@localpopfile.ilmatsalu.ee
Delivered-To: tiuu@localpopfile.ilmatsalu.ee
From: Caspar Rüütel <Caspar.Ruutel@nordecon.com>
To: Tiiu Tuuga <tiuu@ilmatsalu.ee>
Subject: RE: 7-12/492-9 KSH programmi esitamine arvamuse saamiseks
Thread-Topic: 7-12/492-9 KSH programmi esitamine arvamuse saamiseks
Thread-Index: AQHQijRBs+cdo03Cf0Kycu4khuzkkJ2BuxEw
Date: Mon, 18 May 2015 12:24:11 +0000
Accept-Language: et-EE, en-US

Tere Pr Tuuga!

Oleme Vorbusemäe puhkeala dp KSH programmi ja selle kohta arvamuse küsimuse kätte saanud. Tutvunud KSH programmiga ei ole Nordecon AS-l programmile parandus- ega täiendusettepanekuid.

Lugupidamisega,

Caspar Rüütel
Mäetööde osakonna juhataja
Head of Mining Department

Nordecon AS
Pärnu mnt 158/1, 11317 Tallinn, Estonia
T +372 615 2226 / M +372 5698 7373
E Caspar.Ruutel@nordecon.com
www.nordecon.com

7. **Kersti Pruunsild** edastas 18.05.15. a e-kirja, milles täiendavaid seisukohti programmile ei esitatud. E-kirja väljavõte on alljärgnev.

----- Forwarded Message -----

Subject: RE: 7-12/492-10 KSH programmi esitamine arvamuse saamiseks

Date: Mon, 18 May 2015 15:15:15 +0300

To: vald@ilmatsalu.ee

Olen allpoolmärgitud kirja kätte saanud.

Lugupidamisega

Kersti Pruunsild

8. **Keskkonnainspeksiooni** seisukoht saabus 04.06.15. a e-kirjaga, mis sisaldas digitaalselt allkirjastatud manust. Täiendavaid ettepanekuid KSH programmi eelnõule ei esitatud. Vastava manuse väljavõte on esitatud alljärgnevalt.

KESKKONNAINSPEKTSIOON

Rein Kokk
Tähtvere Vallavalitsus
vald@ilmatsalu.ee

Teie 06.05.2015 nr 7-12/ 492-4

Meie 04.06.2015 nr -Ta-6-17/206 - 2

Arvamuse küsimine Vorbusemäe puhkeala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi sisu kohta

Pöördusite Keskkonnainspeksiooni poole seisukoha saamiseks Tähtvere valla Vorbusemäe puhkeala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi sisu kohta.

Keskkonnainspeksioonil ei ole täiendavaid ettepanekuid ja kommentaare seoses Vorbusemäe puhkeala detailplaneeringu strateegilise hindamise programmiga.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jane Türbsal-Trolla
keskkonnakaitse juhtivinspektor Tartumaa büroo juhataja ülesannetes

Jane Türbsal-Trolla 730 2426
jane.turbsal-trolla@kki.ee

Aleksandri 14 / 51004 Tartu / Tel 730 2411 / Faks 730 2428 / e-post: valve@kki.ee / www.kki.ee
Registrikood 70003106

KSH programmi lisa 4. DP eskiisi ja KSH programmi eelnõu avalikustamise teated ning lisateavituse teated.

DP eskiisi ja KSH programmi eelnõu avalikustamise (sh avalik arutelu) teade avaldati (strateegilise planeerimisdokumendi koostamise korraldaja poolt) Tähtvere valla kuukirjas „Valla Elu“ (09.06.2015 a; joonis L4.1), samuti Ametlikes Teadannetes (09.06.2015. a; joonis L4.1).

Tähtvere Vallavalitsus teatab, et valminud on Vorbuse külas asuva Vorbusemäe puhkeala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi eelnõu ja detailplaneeringu (DP) eskiislahendus. Detailplaneering ja selle elluviimisega kaasnevate keskkonnamõjude strateegiline hindamine algatati Tähtvere Vallavolikogu 20.06.2014 otsusega nr 1-2/16. Vorbusemäe puhkealal kavandatud tegevused ei kuulu KeHJS (Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 37 lõike 1 alusel. ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus) § 6 lg 1 nimetatute hulka, ent on KeHJS § 6 lg 2 loetletud tegevused - puhke-, spordi- ja virgustusalaade rajamine, vee erikasutus, maavaravaraku kaevandamine, samuti kalakasvatus. Vorbusemäe puhkeala DP-le koostati KSH eelhindang, kus ekspert soovitas kohalikule omavalitsusele pigem KSH läbiviimist. Mõjusid hinnatakse vajadusest leida Vorbusemäe puhkeala planeeringuga kavandatavatele tegevustele sobiv ruumilahendus keskkonda oluliselt kahjustamata. Planeeringu koostamisest on huvitatud Tähtvere vald, planeeringuala kinnistute omanikud (OÜ Veega, tel 527 2077; OÜ Rendibuss, tel 528 6919), samuti Vorbuse liivakarjääri kaevandamise loa taotleja Nordecon AS (kontaktisik Caspar Rüütel Caspar.Ruutel@nordecon.com, tel 5698 7373), DP koostaja on AS Kobras (Kristofer Soop kristofer@kobras.ee, tel 730 0312). DP ja KSH tellija on Tähtvere Vallavalitsus (Tiit Tuuga, tiit@ilmatsalu.ee, tel 749 9114) ning DP kehtestaja on Tähtvere Vallavolikogu. KSH viib läbi OÜ Alkranel (Elar Põldvere, elar@alkranel.ee, tel 528 9197) ning KSH järelevalvet teostab Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regioon (tartu@keskkonnaamet.ee, tel 730 2240). KSH programmi eelnõuga, samuti DP lähteseisukohtade ja eskiisiga on võimalik tutvuda 17. juunist kuni 5. juulini 2015 Tähtvere Vallavalitsuse kantseleis tööpäevadel kell 8.00–16.00 ja valla veebilehel www.ilmatsalu.ee. DP eskiisi ja KSH programmi eelnõu kohta saab esitada arvamusi ja ettepanekuid kirjalikult Tähtvere Vallavalitsusele (Järve tee 8, 61401 Ilmatsalu alevik, Tähtvere vald) või e-aadressil tiit@ilmatsalu.ee kuni 5. juulini 2015. Vorbusemäe puhkeala detailplaneeringu KSH programmi eelnõu avalik arutelu ning DP lähteseisukohtade ja eskiisi tutvustamine toimub 7. juulil 2015 kell 15 Tähtvere vallamaja saalis (Järve tee 8, 61401 Ilmatsalu alevik, Tähtvere vald).	Tähtvere Vallavalitsus avaldab teadaande keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 37 lõike 1 alusel. Tähtvere Vallavalitsus teatab Vorbuse külas asuva Vorbusemäe puhkeala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi avalikustamisest. Detailplaneeringu koostamine ja selle elluviimisega kaasnevate keskkonnamõjude strateegiline hindamine algatati Tähtvere Vallavolikogu 20.06.2014 otsusega nr 1-2/16 (http://avalik.amphora.ee/tahtverev/index.aspx?type=12&id=54022). Vorbusemäe puhkealal kavandatud tegevused ei kuulu KeHJS (Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus) § 6 lg 1 nimetatute hulka, ent on KeHJS § 6 lg 2 loetletud tegevused - puhke-, spordi- ja virgustusalaade rajamine, vee erikasutus, maavaravaraku kaevandamine, samuti kalakasvatus. Vorbusemäe puhkeala DP-le koostati KSH eelhindang, kus ekspert soovitas kohalikule omavalitsusele pigem KSH läbiviimist. Mõjusid hinnatakse vajadusest leida Vorbusemäe puhkeala planeeringuga kavandatavatele tegevustele sobiv ruumilahendus keskkonda oluliselt kahjustamata. Kavandataval tegevusel ei ole olulist piiritlemist mõju. Strateegilise planeerimisdokumendi koostamise osapooled: Koostamise algataja on Tähtvere Vallavolikogu Koostamise korraldaja on Tähtvere Vallavalitsus, Tiit Tuuga, tiit@ilmatsalu.ee, 7499114 Koostaja on AS Kobras, Teele Nigola, teele@kobras.ee, 7300312 Kehtestaja on Tähtvere Vallavolikogu Strateegilise planeerimisdokumendi lähteülesande ja KSH programmiga on võimalik eelnevalt tutvuda 17. juunist kuni 5. juulini 2015 avalikul väljapanekul Tähtvere vallavalitsuse kantseleis (Järve tee 8, 61401 Ilmatsalu alevik, Tähtvere vald) tööaegadel ja valla veebilehel www.ilmatsalu.ee. KSH programmi kohta ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi saab esitada kirjalikult Tähtvere vallavalitsusele Järve tee 8, 61401 Ilmatsalu alevik, Tähtvere vald või e-postile tiit@ilmatsalu.ee kuni 5. juulini 2015. KSH programmi avalik arutelu toimub 7. juulil 2015 kell 15 Tähtvere vallamaja saalis (Järve tee 8, 61401 Ilmatsalu alevik, Tähtvere vald). Tähtvere Vallavalitsus Ilmatsalu, TARTUMAA, Järve tee 8 Telefon: 7499114 E-post: tiit@ilmatsalu.ee Teadaande number 784158
---	---

Joonis L4.1. KSH programmi eelnõu ja detailplaneeringu eskiisi avalikustamise teade Tähtvere valla kuukirjas „Valla Elu“ 09.06.2015. a (vasakul) ning Ametlikes Teadaannetes 09.06.2015. a (paremal).

Lisaks oli teade üleval OÜ Alkranel ja Tähtvere valla Internetilehtedel. DP eskiisi ja KSH programmi eelnõu avalikustamise (sh avalik arutelu) teade pidi soovituslikult olema esitatud ka mõnes avalikus kohas (nt teadete tahvlil). Viimast siiski ei tehtud, kuid kuna tegemist oli soovitusliku ja nõ teavitamise lisameetmena, siis ei mõjuta see aspekt edasist protsessi kulgu negatiivselt.

DP eskiisi ja KSH programmi eelnõu avalikustamise (sh avalik arutelu) teade saadeti e-kirjaga (Tähtvere Vallavalitsus, 12.06.2015. a) alljärgnevatele osapooltele:

- Planeeringualaga piirnevate kinnistute omanikud;
 - o Haldja tee 1 – kat tunnus 83101:001:0266.
 - o Haldja tee 2 – kat tunnus 83101:001:0267.
 - o Haldja tee 3 – kat tunnus 83101:001:0268.
 - o Haldja tee 4 – kat tunnus 83101:001:0269.
 - o Kivisäki – kat tunnus 83101:003:0404.
 - o Laeva metskond nr 33 – kat tunnus 83101:003:0098.

- Vorbusepõllu – kat tunnus 3101:003:0491.
- Voore – kat tunnus 83101:001:0008.
- Rästa – kat tunnus 83101:001:0118.
- Marguse – kat tunnus 83101:001:0132.
- Pikapõllu – kat tunnus 83101:001:0054.
- OÜ Veega;
- AS Nordecon;
- OÜ Rendibuss;
- Kersti Pruunsild;
- Riigimetsa Majandamise Keskus;
- Põllumajandusministeerium;
- Tähtvere Vallavolikogu;
- Keskkonnaamet Jõgeva-Tartu regioon;
- Keskkonnainspeksioon Tartumaa büroo;
- Tartu Maavalitsus;
- AS Tartu Agro;
- MTÜ Jänese Maaparandusühing;
- Tartu Linnavalitsus LPMKO planeerimisteenistus;

Samuti saadeti DP eskiisi ja KSH programmi eelnõu avalikustamise (sh avalik arutelu) teade teadmiseks OÜ-le Alkranel.

Nagu eelnevalt välja toodud, siis 12.06.2015. a edastati kirjalikud teavitused, kuid kahjuks tekkis adressaatide nimekirja koostamisel eksitus, mille tõttu jäid kirjasaajate hulgast välja:

- Maa-amet;
- Terviseameti Lõuna talitus;
- Maanteeameti Lõuna regioon;
- Põllumajandusamet;
- Muinsuskaitseameti Lõuna-Eesti järelvalveosakond;
- Päästeameti Lõuna päästekeskus;
- Valitsusvälised organisatsioonid ja keskkonnaühendused (<http://www.eko.org.ee>).

Vastavatele asutustele koostati täiendav teavituskiri (vt joonis L4.2), mis saadeti kohaliku omavalitsuse poolt välja 26.08.2015. a. Vastavatele kirjadele vastuseid oodati kuni 10.09.2015. a.

**Vorbusemäe puhkeala detailplaneeringu
keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avalikustamine
(täiendav teade)**

12.06.2015 edastasime kirjad Vorbusemäe puhkeala detailplaneeringu (DP) keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi avaliku väljapaneku teatega, kuid kahjuks tekkis adressaatide nimekirja koostamisel eksitus, mille tõttu jäite kirja saajate hulgast välja.

Vabandame tekkinud olukorra pärast!

Loodame, et saate oma ettepanekud või küsimused DP eskiisi ja KSH programmi kohta saata meile nüüd, e-kirja või kirja teel ja arvatavalt puudub otsene vajadus korraldada veelkordne DP KSH programmi avalik arutelu.

Ootame Teie arvamust või ettepanekuid kahe nädala jooksul s.t. hiljemalt 10.09.2015 Tähtvere vallavalitsusele kirjalikult postiaadressile Järve tee 8, 61401 Ilmatsalu alevik, Tähtvere vald või e-postile vald@ilmatsalu.ee

Lisame täpsustuseks, et käesolevat KSH protsessi viiakse läbi kuni 30.06.2015 kehtinud KeHJS alusel ja planeerimisprotsessi läbiviimisel juhindutakse kuni 30.06.2015 kehtinud planeerimisseadusest.

Avalikustamise teade (võrreldes 12.06 saadetud teatega on välja jäetud info avaliku arutelu toimumise aja kohta, samuti on muudetud tagasiside esitamise viisi ja tähtaega):

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 37 lg 1 kohaselt teatab Tähtvere Vallavalitsus, et valminud on Vorbuse külas asuva Vorbusemäe puhkeala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi eelnõu ja detailplaneeringu (DP) eskiislahendus.

Detailplaneeringu koostamine ja kavandatavate tegevuste keskkonnamõjude strateegiline hindamine algatati Tähtvere Vallavolikogu 20.06.2014 otsusega nr 1–2/16 <http://avalik.amphora.ee/tahtverevv/index.aspx?type=12&id=54022>

Vorbusemäe puhkealal kavandatavad tegevused ei kuulu küll KeHJS § 6 lg 1 nimetatute hulka, ent on KeHJS § 6 lg 2 loetletud tegevused – puhke-, spordi- ja virgestusalade rajamine, vee erikasutus, maavaravaru kaevandamine, samuti kalakasvatus. Vorbusemäe puhkeala DP-le koostati KSH eelhindang, kus ekspert soovitas kohalikule omavalitsusele pigem KSH läbiviimist.

Mõjusid hinnatakse vajadusest leida Vorbusemäe puhkeala planeeringuga kavandatavatele tegevustele sobiv ruumilahendus keskkonda oluliselt kahjustamata.

Kavandataval tegevusel ei ole olulist piiriülest mõju.

DP koostamise algataja ja kehtestaja on Tähtvere Vallavolikogu, planeeringu koostamise korraldaja on Tähtvere Vallavalitsus (kontaktisik Tiit Tuuga, tiit@ilmatsalu.ee, tel 749 9114), huvitatud isikud on planeeringuala kinnistute omanikud (OÜ Veega, tel 527 2077, OÜ Rendibuss, tel 528 6919), samuti Vorbuse liivakarjääri kaevandamise loa taotleja Nordecon AS (kontaktisik Caspar Rüütel Caspar.Ruutel@nordecon.com, tel 5698 7373). Planeeringu koostaja on AS Kobras (Teele Nigola teele@kobras.ee, tel 730 0312).

KSH viib läbi OÜ Alkranel (Elar Põldvere, elar@alkranel.ee, tel 528 9197) ning KSH järelevalvet teostab Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regioon (tartu@keskkonnaamet.ee, tel 730 2240).

Vorbusemäe puhkeala detailplaneeringu KSH programmi eelnõu on leitav lingilt <http://avalik.amphora.ee/tahtverevv/index.aspx?type=16&id=64451> ja detailplaneeringu eskiislahendus lingilt <http://pilv.kobras.ee/index.php/s/dL24VPCbN4HDPm5>

Joonis L4.2. KSH programmi eelnõu ja detailplaneeringu eskiisi avalikustamise teade – täiendava teavituse (26.08.2015. a) väljavõtte asutustele, kelle informeerimine ebaõnnestus 12.06.2015. a.

KSH programmi lisa 5. DP eskiisi ja KSH programmi eelnõu avalikustamise perioodil laekunud kirjalikud seisukohad ja nende vastamise korraldus ning lisateavituse järgselt saabunud seisukohad ja nende vastamise korraldus.

1. **Tartu Maavalitsuse** seisukoht saadeti 17.06.2015. a e-kirjaga nr 10-2/1831-2 koos digitaalselt allkirjastatud manusega. Vastava manuse väljavõte on esitatud alljärgnevalt.

TARTU MAAVALITSUS

Tähtvere Vallavalitsus
vaki@ilmatsalu.ee

Teie 12.06.2015 nr 7-12/638
Meie 17.06.2015 nr 10-2/1831-2

Seisukoht Tähtvere valla Vorbusemäe puhkeala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi eelnõu kohta

Tähtvere Vallavalitsus on teavitanud Tartu maavalitsust keskkonnamõju strateegilise hindamise ja keskkonnamõju hindamise keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 37 lg 1 tulenevalt Tähtvere valla Vorbusemäe puhkeala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi eelnõu avalikustamisest.

Tartu maavalitsus on programmiga tutvunud. Esitatud programm on meie hinnangul sobiv keskkonnamõju strateegilise hindamise teostamiseks.

Lugupidamisega

allkirjastatud digitaalselt

Reno Laidre
maavanem

Reeta Pere, Reeta.Pere@tartu.maavalitsus.ee, 730 5291

Riia 15 / 51010 Tartu / 730 5200 / info@tartu.maavalitsus.ee / www.tartu.maavalitsus.ee / registrikood 70000622

Vastus – kirja sisu järgselt puudub vastamise vajadus. Vastuse edastamine – tulenevalt kirja sisust eraldiseisvat vastust ei edastata.

2. **Kersti Pruunsilla** seisukoht saabus 07.07.2015. a e-kirjaga, mille väljavõte on toodud alljärgnevalt.

To: <tiu@ilmatsalu.ee>

Subject: RE: Vorbusemäe puhkeala dp KSH programmi avalikustamise teade

Date: Tue, 7 Jul 2015 14:10:29 +0300

Tähtvere Vallavalitsus

Edastan mõned ettepanekud Vorbusemäe puhkeala detailplaneeringu eskiislahenduse ning kavandatava maardla kohta.

Plaanilt nähtuvalt on puhkeala võimalik parkimisala ning keskuse ala (plaanil Pos 1c) paigutatud Kõrgemäe kinnistu poolsele alale ning jäävad nimetatud kinnistu vahetusse lähedusse. Planeeringujärgselt puhkealalt tekkivate mõjutuste vähendamiseks naaberkinnisasjaks oleval Kõrgemäe kinnistul, palun mitte planeerida eelnimetatud objekte selliselt nagu koosatud plaanilt nähtub. Kuna kogu ala on piisavalt suur, eskiisil tähisega Pos 1 oleva ala suuruseks kokku on juba 20 h, siis on kindlasti võimalik piirinaabrit arvestav lahendus, milles puhkeala objektide ja Kõrgemäe kinnistu vahele jääks teatud vahemaa roheline alana. Puhkeala parkimisala võiks näiteks paikneda paralleelselt teega.

Ühtlasi teatan, et tutvunud AS Nordecon kaevandusala plaani ja kaevandusloa taotlusega, ma ei nõustu planeeritava kaevandustegevusega tingimustel, kui kaevanduse teenindusmaa ulatub peaaegu Kõrgemäe kinnistu piirini ja kaevandamisperioodi pikkuseks taotletakse 15 aastat. Ei nähtu mingeid märkusi ega ole ilmnenu mingeid märke selle kohta, et kaevetööde teostajat oleks vähimalgi määral huvitanud naaberkinnistule tekkivate kahjulike mõjutuste vähendamine. Mul on põhjendatud alus arvata, et sellistel tingimustel kaevandamisloa järgselt saaks naaberkrundi keskkond oluliselt kahjustatud ja naaberkinnisvara nn külmutatud vähemalt sama pikaks perioodiks kui kaevandamisluba välja antakse.

Eskiisi tutvustamisel ma kahjuks osaleda ei saa, kuid loodetavasti eelseisva puhkuse ajal jääb mul rohkem aega põhistada oma seisukohti viidetega õigusaktidele ja kohtupraktikale.

Lugupidamisega

Kersti Pruunsild

Vastus – DP KSH programmi eelnõu ptk-s 3 oli KSH protsessi raames analüüsitavate teemavaldkondade all nimetatud ka „sotsiaal-majanduslikku keskkonda (sh heaolu)“. Seega oli juba arvestatud ja arvestatakse Teie poolt välja toodud teemaga (nt puhkeala keskus ja selle parkla) edasise protsessi käigus. Juhul kui tuvastatakse olulised faktorid, mille alusel (sh mitteleevendatavad põhjused) tuleb nt parklaala planeerida mujale, siis vastav ettepanek KSH protsessi raames DP-sse ka tehakse.

Vorbuse liivakarjääri maavara kaevandamise loa taotlusele on Keskkonnaameti Tartu-Jõgeva regiooni poolt 2012. a teostatud keskkonnamõju eelhindang (kiri nr JT 10-5/12/7656), milles olulisi mõjusid mäeeraldise alal ega selle lähiümbruses ei tuvastatud. Ka Vorbusemäe puhkeala detailplaneeringu (kavandatav, algatamata) KSH eelhindangus (OÜ Alkranel, 2014)

ei tuvastatud probleeme, mis välistaksid maavaravaru kaevandamise. DP eskiisis on tehtud ettepanek laiendada mäeeraldise teenindusmaa piiri, et paremini korraldada ümbruskonna reljeefi, mida on varasemalt mõjutanud liiva eemaldamine, planeerimist. Samaselt eelmisele lõigule - juhul kui tuvastatakse olulised faktorid, mille alusel (sh mitteleevendatavad põhjused) tuleb nt teenindusmaa piire vähendada või on DP eesmärk saavutatav teisiti (samas efektiivselt, ka administratiivseid tegevusi silmas pidades), siis vastav ettepanek või ettepanekud KSH protsessi raames DP-sse ka tehakse.

Vastuse edastamine – saadeti Tähtvere Vallavalitsuse poolt **Kersti Pruunsillale** koos ajakohastatud KSH programmiga. Kirja koopia (CC:) edastati ka Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regioonile (ivo.ojamae@keskkonnaamet.ee).

3. **Maanteeameti** seisukoht saabus 31.08.2015. a e-kirjaga koos digitaalselt allkirjastatud manusega. Vastava manuse väljavõte on toodud alljärgnevalt.

MAANTEEAMET

Tähtvere Vallavalitsus
Järve tee 8, Ilmatsalu alevik
61401 Tartumaa

Teie 26.08.2015 nr 7-12/ 638-15

Meie 31.08.15 nr 15-5/15-00140/078

vald@ilmatsalu.ee

Vorbusemäe puhkeala detailplaneeringu KSH programmi eelnõu

Olete teavitanud Tartumaal Tähtvere vallas Vorbuse külas asuva Vorbusemäe puhkeala detailplaneeringu KSH programmi eelnõu, OÜ Alkranel töö, avalikustamisest.

Maanteeamet, tutvunud esitatud dokumentidega, leiab järgmist:

- planeeritava puhkeala külastamine hakkab põhiliselt toimuma mööda riigimaanteed 22102 Vorbuse-Kardla. Seega tuleb anda hinnang riigimaantee seisukorrale ja liiklusohutusmeetmete piisavusele. KSH programmi eelnõud tuleb täiendada, lisada: ülevaade juurdepääsuteede liiklusohutusest ja seisukorrast.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Villu Lukk
keskkonnatalituse juhataja

Rein.Kallas@mnt.ee

Vastus: KSH programmi eelnõus oli vastavat mnt-d nimetatud juba ptk-s 1. KSH programmi eelnõu ptk-s 3 oli hinnatavate valdkondlike teemade all nimetatud ka transporti. Seega

juurdepääsudega seonduvate teemade käsitlemist, mis oli Teie poolne ettepanek, oli KSH programmi eelnõu järgi juba kavandatud KSH edasises protsessis. Parema arusaadavuse tagamiseks täiendati KSH programmi ptk 3 sõnastust, nimetades teid mitmuses (/.../Sotsiaalmajanduslik keskkond (sh heaolu) – transport (sh teede kasutamine), ... /.../).

Vastuse edastamine – saadeti Tähtvere Vallavalitsuse poolt **Maanteeametile** koos ajakohastatud KSH programmiga. Kirja koopia (CC:) edastati ka Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regioonile (ivo.ojamae@keskkonnaamet.ee).

4. **Muinsuskaitseameti** seisukoht saabus 01.09.2015. a e-kirjaga koos digitaalselt allkirjastatud manusega. Vastava manuse väljavõte on toodud alljärgnevalt.

MUINSUSKAITSEAMET

Rein Kokk
Vallavanem
Järve tee 8
Ilmatsalu alevik, Tartumaa 61401
rein.kokk@ilmatsalu.ee

teie: 26.08.2015 nr 1.1-7/2148

meie: 1.09.2015 nr 1.1-7/2148

Vastus

Muinsuskaitseamet vaatas läbi Vorbusemäe puhkeala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi

Muinsuskaitseamet annab teada, et Vorbusemäe puhkeala detailplaneeringu alale ei riikliku kaitse all olevad kultuurimälestisi.

Allkirjastatud digitaalselt
Ingmar Noorlaid
Tartumaa vaneminspektor
Ruutli 17
51006 Tartu
Tel 53 059 259
E-mail Ingmar.noorlaid@muinas.ee

Vastus – kirja sisu järgselt puudub vastamise vajadus. Vastuse edastamine – tulenevalt kirja sisust eraldiseisvat vastust ei edastata.

5. **Terviseameti** seisukoht saabus 02.09.2015.a e-kirjaga koos digitaalselt allkirjastatud manusega. Vastava manuse väljavõte on toodud alljärgnevalt.

TERVISEAMET
LÕUNA TALITUS
SOUTHERN SERVICE OF THE HEALTH BOARD

Tähtvere Vallavalitsus
Järve tee 8
Ilmatsalu alevik
Tähtvere vald
61401 Tartumaa
vald@ilmatsalu.ee

02.09.2015 nr 9.3-4/5295

Vorusemäe puhkeala detailplaneeringu keskkonnamõtude strateegilise hindamise programmi avalikustamine

Esitasite Terviseameti Lõuna talitusele (edaspidi amet) teate Voruse puhkeala detailplaneeringu keskkonnamõtude strateegilise hindamise programmi avaliku arutelu kohta.

Detailplaneeringu koostamine ja kavandatavate tegevuste keskkonnamõtude strateegiline hindamine on algatatud Tähtvere vallavolikogu 20.06.2014 otsusega nr 1-2/

Planeeringu eskiisprojekt on koostatud Tähtvere valla Voruse küla Vorusemäe puhkealale, mille pindala on ligikaudu 46 ha.

Planeeringu eesmärk on kavandada maakondliku tähtsusega puhke-eeldustega alast Vorusemäe puhkeala, kus avalikud puhke- ja spordivõimalused on orgaaniliselt seotud kasumit tootvate (äri-) tegevustega nagu nt majutus-, toitlustusettevõtted, puhkemajad, spordiasutused.

Lisaks koostati planeeringualale keskkonnamõtude strateegiline hinnang, mille eesmärgiks oli leida Voruse puhkeala planeeringuga kavandatavatele tegevustele sobiv ruumilahendus keskkonda oluliselt kahjustamata.

Terviseameti Lõuna talitusel ei ole Vorusemäe puhkeala detailplaneeringu keskkonnamõtude strateegilise hindamise programmi (Vorusemäe, Voruse küla, Tähtvere vald, Tartumaa) sisu osas täiendavaid märkusi ja ettepanekuid.

Lugupidamisega

/digitaalselt allkirjastatud/

Kaja Laursoo
juhtivinspektor direktori kohustes

Vastus – kirja sisu järgselt puudub vastamise vajadus. Vastuse edastamine – tulenevalt kirja sisust eraldiseisvat vastust ei edastata.

6. **Päästeameti** seisukoht saabus 03.09.2015.a e-kirjaga koos digitaalselt allkirjastatud manusega. Vastava manuse väljavõte on toodud alljärgnevalt.

PÄÄSTEAMET

Rein Kokk
Tähtvere Vallavalitsus
vald@ilmatsalu.ee

Teie: 26.08.2015 nr 7-12/638-18

Meie: 03.09.2015 nr 7.2-3.2/

**Vastus keskkonnamõju strateegilise
hindamise küsimisele**

Päästeameti Lõuna päästeskuse insenertehnilisel bürool ei ole vastuväiteid ega kommentaare Vorbusemäe puhkeala keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avalikustamise kohta Vorbuse külas Tähtvere vallas. Samas juhib meie kriisireguleerimise büroo tähelepanu asjaolule, et detailplaneeringu alal asuval Kõrgemäe kinnistul on kujunenud märkimisväärne prügi mahapaneku koht, mis võib kujutada ohtu nii keskkonnale kui ka tuleohutuse seisukohalt lähtuvalt. Kriisireguleerimisbüroo on toodud käesoleva kirja lisas nr 1.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Peeter Kaitsa
Insenertehnilise büroo juhtivinspektor
Lõuna päästeskus

+372 733 7317
peeter.kaitsa@rescue.ee

Lisa nr 1 kirjale nr 7.2-3.2/15678-2

Edastan KRB kommentaarid vastuskirja lisamiseks.

1. Keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi materjalidest nähtub, et detailplaneeringu (DP) alal asuval Kõrgemäe kinnistul paikneb isetekkeline prügi mahapaneku koht, kuhu on lisaks olmeprügile kantud ka vana elektroonikat ning mööblit. Arvestades, et tegemist on puhkeala arendusega, siis tuleks KSH protsessis ette näha senise olukorra likvideerimine, kuivõrd tegemist on riskiallikaga nii keskkonnale, kui ka tuleohutuse mõistes.

2. Täiendava DP KSH programmi avaliku arutelu korraldamist ei pea me vajalikuks.

03.09.2015

Päästeameti Lõuna päästeskuse kriisireguleerimise büroo

Peaspetsialist

Johannes Komissarov

Vastus: KSH läbiviija on nii alternatiiv I kui ka null-alternatiivi korral arvestanud, et maa-alad tuleb korrastada, st sarnased isetekkelised prügi maha paneku kohad likvideerida. Vastavasisuline teave esitatakse ka KSH aruande eelnõus (koostamisel).

Vastuse edastamine – saadeti Tähtvere Vallavalitsuse poolt **Päästeametile** koos ajakohastatud KSH programmiga. Kirja koopia (CC:) edastati ka Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regioonile (ivo.ojamae@keskkonnaamet.ee).

KSH programmi lisa 6. DP eskiisi ja KSH programmi eelnõu avalik arutelu.

DP eskiisi ja KSH programmi eelnõu avaliku arutelu protokoll

07.07.2015. a

Ilmatsalu alevikus

Tähtvere Vallavalitsuse saalis

Arutelu algus kell 15:00, lõpp kell 17:00.

Arutelu juhatasid: Teele Nigola (AS Kobras, maastikuarhitekt) ja Elar Põldvere (OÜ Alkranel, keskkonnaekspert).

Osalejad: arutelul osales 11 inimest. Kuna nimekiri sisaldab ka eraisikute andmeid, siis see on KSH programmist eraldiseisvalt esitatud Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regioonile (paralleelselt KSH programmi heakskiitmismenetlusse suunamisega).

Päevakord:

- Vorbusemäe puhkeala DP eskiisi ja selle KSH programmi eelnõu tutvustamine.
- Laekunud kirjalike pöördumiste tutvustamine - oma seisukoha oli esitanud Tartu Maavalitsus ning Kersti Pruunsild.
- Kommentaarid (alljärgnevalt on toodud olulisemad).

- 1. Ringa Rõivas (Haldja tee 3):** Mind huvitab, mis saab metsast, mis jääb Liivaaugu kinnistule minu krundi lähiümbrusesse?

Teele Nigola: Eskiisi alusel on sinna kavandatud mõned spordirajad. Metsa majandatakse metsamajanduskava kohaselt edasi tulundusmetsana.

- 2. Eino Härm (AS Tartu Agro, tootmisjuht):** Me pole rahul puhkeala loomisega, kui Vanaaseme teed ei tehta laiemaks ega parandata selle kandevõimet. Kavandatavad kergliiklussillad teevad rasketehnikaga läbipääsu väga komplitseerituks. Lisaks pargivad teede äärde autod ja põllumajandusmasinad ei pääse neist mööda. Probleemiks on ka üle tee jooksvad lapsed. Käesolev planeeringulahendus ei arvesta kõrvalasuvate aladega: Tartu Agrol asub planeeringuala kõrval 40 h suurune viljapõld, millele ligipääs on võimalik ainult Vanaaseme tee kaudu. Rahinge puhkeala väljaarendamisega on meie olukord muutunud ainult halvemaks: viljapõldudel sõidetakse autodega, teeääred on autosid täis pargitud nii, et põllumajandusmasinad mööda ei mahu jne. Millal teostatakse sellele teele teeuuring?

Elar Põldvere: Tegemist on avaliku teega, mille funktsiooniks on tagada nii põllumajandusmasinate, puhkemajandusega seotud liiklejate kui ka teiste sõidukite ohutu liiklemine. Tee kasutamise reeglustiku määrab tee valdaja. Teie poolt välja toodud aspektid on sellised, mida tuleb lahendada sõltumatult detailplaneeringu protsessist, tehes koostööd ka tee valdajaga. Transpordi temaatika analüüs on sisse kirjutatud ka KSH programmi eelnõusse.

Tiiu Tuuga (Tähtvere Vallavalitsus, maa ja keskkonnaspetsialist): Vorbusemäe puhkeala väljaarendamisega paraneb kogu piirkonna puhkemajanduslik olukord - inimesed hajutuvad mitme puhkeala vahel ning seeläbi muutub olukord kindlasti paremaks ka Rahinge puhkealal. Lisaks kavandatakse praegu Kärevere karjääri supluskohta, mis piirkonna inimesi erinevate puhkealade vahel paremini hajutab.

Elar Põldvere: Lisaks me räägime 15 a perspektiivist, sest esimeses etapis on eeskätt ettenähtud kaevandustegevuse lõpuniviimine ning alles teises etapis saab toimuda puhkeala täielik väljaarenemine. Oluline on siinkohal leida lahendused, et koos saaksid toimida nii põllumajandustegevus kui ka puhkemajandus antud piirkonnas.

Teele Nigola: Kuna parkla on kavandatud samale poole teed, kus paikneb supluskoht, ei teki situatsiooni, kus lapsed peaksid iseseisvalt teed ületama, et puhkealale jõuda. Inimeste liiklemist üle tee teeb ohutumaks ka kergliiklussildade kavandamine, millega vähendatakse Vanaaseme tee ületamist puhkajate poolt.

3. Marek Noring (Haldja tee 4): Millised kergliiklusteed on siia piirkonda kavandatud?

Teele Nigola: Teed on mõeldud sportimiseks, vaba aja veetmiseks, suusatamiseks. Kindlasti ei tule need asfaltkattega.

4. Eino Härm: Praegusel kujul ei saa Tartu Agro planeeringulahendust toetada. Vanaaseme tee tehti umbes 45 aastat tagasi, mulda tee tegemiseks alt ära ei kooritud, ettevalmistustööd olid kehvad ja seetõttu on tee väga halvas seisus. Meie masinad saavad seda teed kasutada ainult teatud perioodidel aastast, ülejäänud ajal ei kanna see tee raskeveokeid.

Kaspar Rüütel (AS Nordecon, mäetööde osakonna juhataja): Tee olukord võib olla halb ka sellest tingitult, et Tartu Agro raskeveokid seda kasutavad ja tee seisukorda halvendavad. Tulevikus, kui Nordecon hakkab liiva kaevandama ja põllumajandusmasinad siin edasi sõidavad, on peaaasjalikult tee seisukorra eest vastutavateks Nordecon ja Tartu Agro, mitte vald ega arendajad. Lisaks ei nähta puhkeala loomisega ette tegevusi, mis võiksid tee seisukorda halvendada.

Tiiu Tuuga: Kui tee kandevõime ei võimalda juba praegu Tartu Agro põllumajandusmasinatel Vanaaseme teel liigelda, siis pole tee probleem seotud mitte detailplaneeringuga, vaid juba olemasoleva olukorraga. Tee olukorra lahendamist ei saa ainuüksi arendajate õlule seada.

5. Marek Noring: Kas enne I etapi lõppu ei saa puhkeala väljaarendamisega alustada?

Teele Nigola: Puhkeala arendused, mis jäävad Vanaaseme teest põhjapoole, peavad ära ootama kaevandustegevuse lõpetamise. Vanaaseme teest lõunapoole jäävatel aladel saab arendustegevust paralleelselt kaevanduse eksisteerimisega ellu viia. Lisaks on ette nähtud ka kergliiklusteede kahes etapis väljaarendamine. Esimene osa teedest võidakse teha DP I etapis, teist osa (mis jääb kaevanduse ümber) enne kaevandamise lõpetamist tõesti teostada ei saa.

6. Urmas Uri (AS Kobras, juhataja): Mul on ettepanek keskkonnamõju hindajatele. Kuna tegemist on põhjavee väljavoolu alaga Emajõkke, siis ei ole asjakohane hinnata põhjavee kaitstust põhjaveekaitstuse kaardi (1:400 000) alusel. Võiksite töö käigus täpsustada antud piirkonna põhjaveekaitstust, tuues välja argumendid, miks on see siin vähemalt keskmiselt kaitstud.

Elar Põldvere: Hindasime põhjaveekaitstust ka 1:50 000 kaardi alusel ja olulisi erinevusi ei tuvastanud. Kui põhjavee kaitstuse täiendav täpsustamine lokaalselt kannab endas mingit sisulist eesmärki, siis saab seda kaaluda, vastasel juhul seda ei kaaluta.

7. **Tiiu Tuuga:** Mind huvitab, millist perspektiivi näeb Tartu Agro Liivaaugu kinnistul asuva metsa suhtes. Vald on huvitatud antud ala munitsipaliseerimisest, seda on välja pakkunud ka kinnistu omanik (st Põllumajandusministeerium), kuid siiani on ebaselge Tartu Agro kavatsused antud kinnistuga seoses. Põllumajanduslikku potentsiaali pole sel juba käesoleval ajal. Tähtvere valla üldplaneeringu kohaselt on tegemist puhke- ja virgestusalaga ja koostatava detailplaneeringuga vaid täpsustatakse selle maakasutusvõimalusi.

Aavo Mölder (AS Tartu Agro, juhataja): Tartu Agro on huvitatud rentimise jätkamisest, sellest loobuda me ei taha. Seni on see metsatükk meile vaid kulutusi tekitanud, oleme selle eest renti tasunud ning vastavalt metsamajanduskavale seda hooldanud.

Olulisemad kommentaarid on protokollitud lindistuse (säilitatud OÜ Alkranel poolt) ja arutelul tehtud märkmete põhjal (loetavuse tagamiseks on esitatut korrigeeritud, kõneleja poolt toodud mõtet siiski muutmata).

Protokolli koostasid:

Reet Needo (OÜ Alkranel)
Elar Põldvere (OÜ Alkranel)

KSH programmi lisa 7. DP eskiisi ja KSH programmi eelnõu avaliku arutelu olulisemate kommentaaridega arvestamine, protsessikohased lisamärkused ning vastuste edastamise korraldus.

DP eskiisi ja KSH programmi eelnõu avalikul arutelul esitatud olulisemate kommentaaridega arvestatakse KSH aruande eelnõu koostamisel. Siinkohal esitame arvestamise üldpõhimõtted (sh aruande eelnõu mõistes; kommentaarid 1, 3, 6 ja 7 ei vaja eraldi väljatoomist, tulenevalt ka arutelu sisust):

- **Kommentaar 2 ja 4** – Vanaaseme tee kasutamise ja turvalisusega seotud küsimusi käsitles juba avalikustamisele esitatud KSH programmi eelnõu (nt ptk 3 ja KSH programmi lisa 3). Seega vastavat teemat käsitletakse ka edasise KSH protsessi raames.
- **Kommentaar 5** – kaevandamise ja teiste arendustegevuste ajalist elluviimist käsitletakse ka KSH aruande eelnõu teemavaldkondades (veekeskkond, looduskeskkond ja sotsiaal-majanduslik olukord) ning kui seni teadaolevaga tekib erinevusi, siis märgitakse need ära.

Vastuste edastamine (kaasatud osapooltele, st mitte DP koostamisega seotud osapooltele) koos ajakohastatud KSH programmiga. Tähtvere Vallavalitsuse poolt saadeti: Ringa Rõivasele, Heino Härmile ja Marek Noringule. Kirjade koopia (CC:) edastati ka Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regioonile (ivo.ojamae@keskkonnaamet.ee).